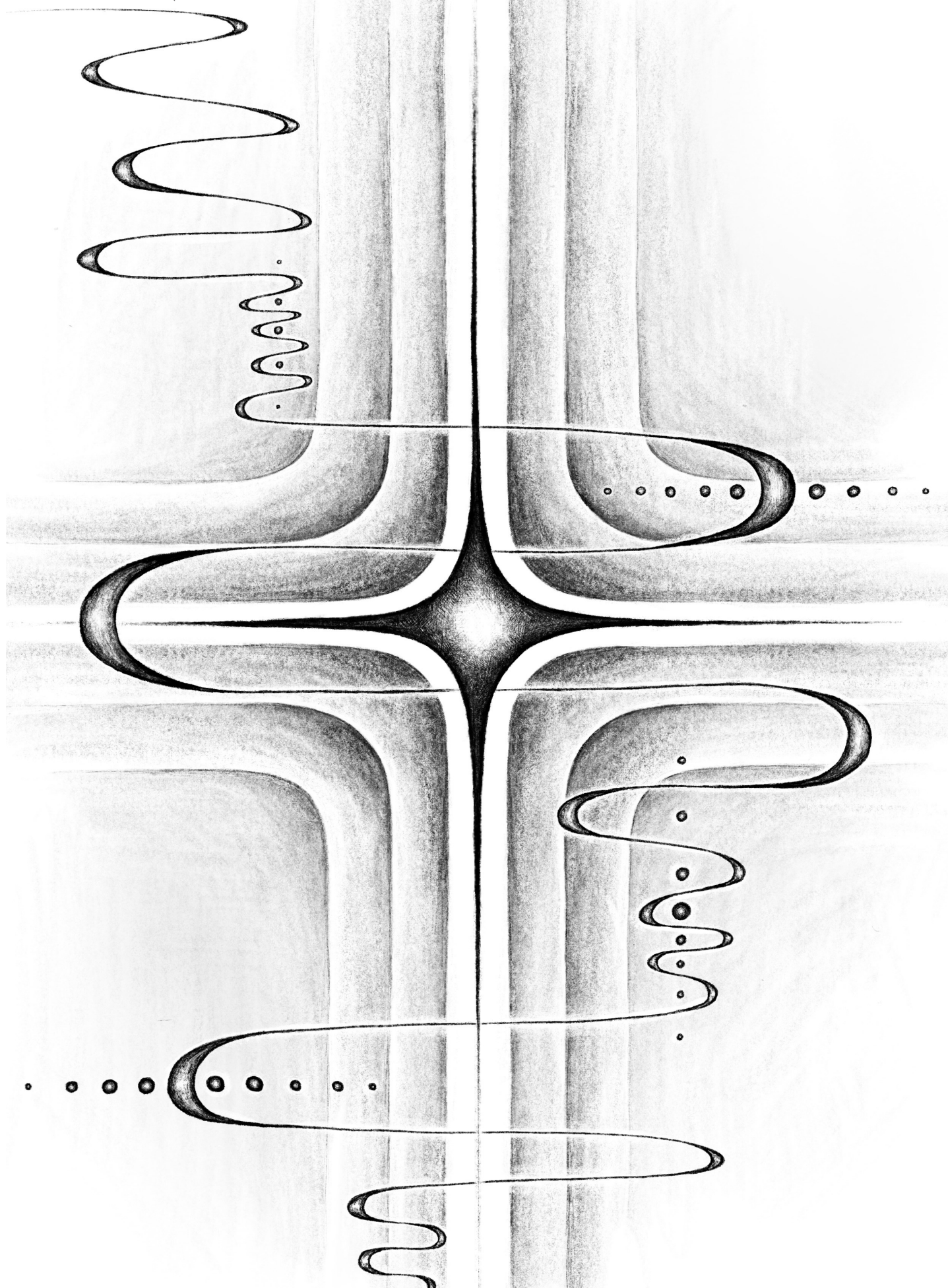


PORGazeen 90



EDITORIAL

Přátelé, kamarádi,

medaile vám tentokrát nepřivezu, místo toho bych chtěla tento prostor využít k loučení. Ačkoliv se loučení neobejde bez trochy smutku, zoufám si jen maličko, jelikož se opravdu těším na to, co bude dál. Ted' ale trochu zpátky. Kdo si pamatuje můj první úvodník, tak ví, že jsem zmiňovala, co pro mě PORGazeen znamená, jaké pro mě ta práce má poslání. Měla jsem takové krátké heslo, skrz které jsem se pokusila svůj pohled vysvětlit: „od studentů, pro studenty“. Tehdy jsem věděla, že PORGazeen by měl sloužit výhradně studentům. Měl by předávat informace, rozprávět o dění ve škole, inspirovat, pobavit nebo třeba ukazovat, že někdo není sám, není jediný s takovou myšlenkou. Na tom se ted', po více než třech letech a deseti úvodnících nic zásadního nezměnilo.

Já jsem se však díky šéfredaktorství změnila hodně. Nejen proto, že jsem se v tom našla, ale i proto, že jsem zjistila, jak si poradit v těžších chvílích. Naučila jsem se třeba, že před problémy není jednodušší utíkat, ale postavit se jim. To zní jako banalita (shoutout panu profesorovi Arnotovi za ukotvení tohoto slova v našich aktivních slovních zásobách ;)), a přesto většina z nás utíká. Vyhybat se všemu, co je nepříjemné, je slepá ulička. Jestli problémy a stresy ignorujeme nebo místo řešení volíme prokrastinaci, není podstatné. Důležité je, že se tak sami obíráme o cenné zkušenosti. A přesně to pro mě PORGazeen byl: cenná zkušenost (a mnoho zábavy samozřejmě!). Abyste pochopili, já sama jsem přirozeně celkem kontrolující člověk. Uleví se mi, když mám o všem přehled, a pokud se někde objeví jen menší zádrhel, radši si všechno udělám sama. Dokud se to udržuje v mezích, není to zas tak špatná vlastnost, ale všichni si asi umíme představit, že se to může i zvrhnout.

Já to o sobě vím a práce šéfredaktorky mě donutila na tom pořádně zapracovat. Naštěstí, a to je, kam mířím, to díky lidem, kteří se na vzniku každého čísla podíleli nebo stále podílí, to pro to bylo perfektní prostředí. Zkušenost, kterou jsem při každém novém vydání získala, je taková, že se nemusím tolik bát spolehnout se na jiné lidi. Že se nic nezhroutí, když se opřu o lidi kolem sebe, že si ve stresových situacích opravdu můžeme pomáhat a podržet se. A hlavně, že nechat si pomoci neznamená selhání. Opřít se můžeme navzájem o sebe a nestáváme se tak slabšími. Je to něco, co jsem si musela zažít, a všichni, co se na tom podíleli, ze všech problémů a zvratů dokázali vytvořit pozitivní zkušenost. A tak jsem si za těch pár let také uvědomila, že je stejně důležité dávat důraz na první část toho hesla, které jsem zmiňovala na začátku.

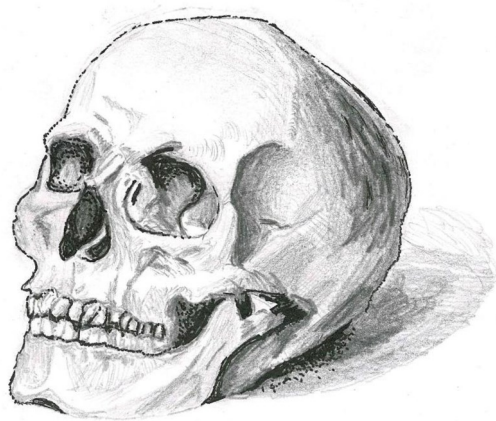
„Od studentů“ totiž všechno, co čtete, je. Oni jsou místo, kde to všechno začíná. Oni jsou ta studnice všech nápadů a já jim tímto skládám poklonu. PORGazeen tedy není jen pro čtenáře, ale i pro každého, kdo chce psát a jakkoliv tvořit. Je to způsob, jak se ozvat, jak vyjádřit svůj hlas a projevit se. Měl by tedy sloužit i jim, být tu také pro ně.

Role šéfredaktora je vskutku všestranná, ale vytvořit pro ostatní redaktory bezpečné prostředí vnímám jako jeden z hlavních úkolů. I to byla jedna z věcí, na které jsem se soustředila při hledání svých nástupců. A ted' mohu s klidem oznámit, že se už v příštím čísle můžete těšit na to, co přinese šéfredaktorský tandem Edit Volešová a Matyáš Brázda. Já jim přeji, aby se jim i PORGazeenu dařilo, hodně síly a pevné nervy! S vědomím, že to po mně přebíráte, Edit a Matyáši, se mi to loučení jeví mnohem jednodušší, a těším se, až si budu listovat stránkami, které vznikly pod vaší taktovkou.

Nakonec bych ještě jednou chtěla vyzdvihnout, že za každým je mnoho práce mnoha lidí. Já jsem vám všem vděčná, že jsme spolu mohli psát, tvořit a stresovat se, a věřte, že si uvědomuji, že bych to bez vás, redaktoři, ilustrátoři a sazbo (!), nikdy nezvládla. Všechny moje díky patří vám.

S pokorou a naposled

Vaše Julie



Varování: Nedostatek PORGAZEENU může mít nekalé následky

STALO SE

PORG oslavil 35! * akce super, proslovy už se tolik nepovedly * septima s oktávou se šly podívat na Zemana v Cobolisu * pivo a fámy zdarma * P.T. něco kutí v knihovně * J.H. kvůli bordelu blokuje ČUVUN, uklízejte po sobě! * Š.P. -> A.R., pak to vyšumělo * kdo chtěl zůstat u kamarádství, si necháme pro sebe * půlmaraton s M.A. velký úspěch * poklona všem účastníkům, a díky panu Polákovi! * A.P. ? K.P. * podzimní PEX i přes organizační stres hodně povedený * hlavně ale bohatý na čaj * A.K. ? S.P. na lavičce * J.C. ? V.D.V. snad celý večer * co na to ale V.P.? * pak jí ale vymknul ruku a rozbil koleno * ptáme se na hranici mezi vtípem a domácím násilím * J.K. ? H (kapely) * jak to skončilo, odhalí asi až lineup dalšího PEXu * E.L. s A (kapely) byl nešťastný omyl * slibně to ale vypadá s L (NP) * septima zorganizovala první PECHMUN, těšíme se na další * B.H. + L (mimo) * na dámských záchodech se někdo našel na Thatcherovou * 17. listopadu se sejde na pubquizu ODS * den nato přijde samet k nám * M.P.P. crashnul kvintánskou oslavu * septima nás baví? snaží se! * na Mikuláše je všechno zakázaný, tak uvidíme * gratulujeme Z.Ž. k přírůstku do rodiny * hledá se matikář, že by někdo další? mrk mrk *

A klasicky stálíci: A.J.P. + R.P. * B.B. + Š.L. * M.L.K. + P.S. * L.T. + S.L. *

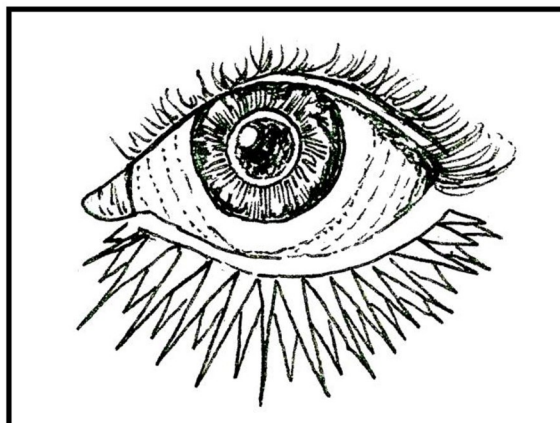
Vážené čtenářstvo, máme archiv. Teda, my už jsme měli archiv, ale ten se, tak nějak, rozbil. Takže máme nový archiv. Věřím, že spousta z vás ani nevěděla, že nějaký archiv mít máme (není divu, když už asi rok nefunguje). Tímto vás nabádám, ať se po dočtení tohoto čísla začnete do výtvorů PORGánů bývalých. Nový archiv najdete na staré adrese porgazeen.cz nebo na QR kódu vpravo.

(NE)STALO SE

Roleček zapsal absence * Pech vydržel hodinu bez takříkajíc * studenti se přezuli * profesori taky * koberec v ruferroom nebyl zamazán psím h * na test z chemie byl dostatek času * okna jdou otevřít * Baugh vrátil testy už za týden * oktáva odevzdala třídu * a v septimě to nesmrdělo * na záchodech byl v úterý ještě toaleták * fungovaly pisoáry, mýdlo bylo taky * v tercii už od září bez hrotů * v kvartě není ani jeden gooner * Žižka nepustil žádný video * VP netryhardil tělák * Arnot se nezakecal a nepřetáhnul * Kubcová s Janichovou nezdrbali všechno a všechny * JN přišla včas * ŠB neotevřel okno * na Korábě jsme dostali dostatečně velký porce * zákusek zbyl taky * prosinec bez stresů, šťastné a veselé!



Oko šéfredaktorovo dohlíží na dodržení uzávěrky
(z redakčního archivu)



Milý Ježíšku

Milý Ježíšku,

všichni se mě pořád ptají, co bych si od tebe přála, moc nechápu, co je jim do toho, ale asi bychom se měli už nějak domluvit.

Jsem teďka na intru v Dánsku a je to tu super, fakt. Ale měla bych takový malý poznatky ke zlepšení. Tak třeba hodně bych ocenila pákovéj kávovar, mohl bys ho postavit do jídelny vedle toho nefungujícího dispenzeru na mléko. Sice mi moje kafčo z french pressu chutná a na snídani nám dokonce i takovou obarvenou kofeinovou vodu podávají, ale už mi strašně chybí nějaký pořádný vypražený pohlazení. Jo a kdybys k tomu do mých rukou přidal ještě trochu zručnosti na latte art, hned bych byla v sedmém nebi. Hodně bych si taky přála, abys ztišil ty dveře od koupelny, občas má někdo noční krizi, a pak se tady fakt nedá spát. A když už budeš u toho, tak bys rovnou mohl vyzdobit ty pustý nemocniční chodby, co tu máme, dík!

Ve škole jsme se tady posunuli o tři roky nazpátek, ale vcelku si asi nemůžu stěžovat, alespoň mám víc volného času. Tady bych měla přání za svoje spolužáky, mohl bys jim zaslat trochu bystrosti? Hlavně bych prosila pro Nikodema, posadili nás vedle sebe a už asi nesnesu mu po padesátý vysvětlovat, co jsou to zlomky, protože on se místo matematiky zrovna učil teorii do autoškoly a něco k tomu mlel polsky. Možná bys mohl darovat nějakou i těm třem dvacetiletým chudákům u nás v ročníku, podle mě by to ocenili.

Ted' ale zpátky ke mně, měla bych jedno velký přání. Víím, že není radno si zahrávat se smrtí, ale mohl bys mi vrátit některé střelce z věčných lovišť? Miluju koncerty, ale problém je, že polovina mých oblíbených umělců už není mezi námi. Tak ráda bych slyšela naživo Davida Stypku, Karla Kryla nebo Zuzku Navarovou, šlo by to? Třeba jenom na jeden večer? Ale ať pak neskončím s umrlcem v márnici, prosím.

No, a to je asi všechno, kromě takových maličkostí, třeba aby byl inkoust v propiskách nekonečněj nebo aby mě už nikdy nebolelo koleno, ale to se asi (na rozdíl od mých realistických přání) nikdy nestane. Jo a na ty bílý Vánoce jsme už domluvený z minulého roku, žádný bláto, díky!

Tak šťastný a sněhový,

Editka

Milí Ježíšku přála bych si

1. aby gazduvá nedávala tolik testy
 2. Aby kluci nosili kalhoty tak jak se maj a ne u kolen
 3. Aby byl víkend 7 dní v týdnu
 4. Aby ve třídě nebyla taková zima
 5. Aby se stal zázrak a chmie byla lehká.
- Tak to je asi vše. KM

Milý Ježíšku, přál bych si 15 000 pohárků v clash royale. Filip
P.S. A aby mě Tonda příště tak nerozdrtil.

Neomezený přísun Liptonu.

Milý Ježíšku, mohl by ses (pokud možno hodně strašidelně) zjevit Šimonovi, aby přestal furt otvírat okno? My pak máme v jednom kuse nudli u nosu a taky tím kluk topí pánubohu (taťkovi) do oken. :(

Přál bych, si aby v třídním fondu byly nějaké peníze :/

Milý Ježíšku, přál bych si, aby se kromě ICT také zavedly hodiny clashka, aby se vrátil Fabián a Haláček, aby se nezamykala škola při školních akcích (cejtím se jak ve vězení), aby přišli všichni na maturák a aby Šimon i nadále otvíral ve třídě okno.

Milý Ježíšku, k Vánocům si přeji pěkného bodyguarda z kvarty až oktávy. Moc by se mi hodil, totiž jsme našli les u korábské jídelny s velikou populací bezdáků, ale také s vyhlídkou na Vltavu, tak si myslíme, že se to vyplatí. Pozdravuje JH, alias Vražedný Kombajn.

Milý Ježíšku, přeji si, aby všem profesorům, kteří v zdlouhavém souboji se životem ztratili svou přírodní pokrývku hlavy, dorostly nové rezavé vlasy.
P.S.: Pokud se v podobné situaci ocitne někdo ze studentů, přeji si, aby jim byla darována letenka do Turecka.

Přeju si, abych se jednoho krásného dne po mnoha desítkách let života v 7:13 ráno vzbudil s výhledem na norské fjordy již ozářené severským sluncem a krásnými vzpomínkami na tu vlastně zanedbatelnou část historie, kterou jsem prožil. Jestli vedle mě v ten moment bude vstávat celoživotní láska či tři kočky, dvě morčátka a jeden potkan, se říct nedá a ani bych se neodvážil si takové detaily od tebe, Ježíšku, žádat, ale ať je se mnou v pokoji kdokoliv, doufám, že mě bude mít rád, a že ocení to, co je na mě jiné místo toho aby mnou opovrhoval, jako náš stávající svět. -Extrémně woke student (soon to be studentka)

Milý Ježíšku,

k Vánocům bych si toho přála až příliš, tak radši všem říkám, že nechci nic. Ale protože to snad nikomu nevykecáš (jak to udělat, ti stopro může poradit Jan Nepomucký), tak k tobě budu upřímná.

Letos k Vánocům bych si fakt hodně přála, aby do ordinace k mému doktorovi konečně už dodali očkování na hepatitidu A. Myslím, že se shodneme, že po černým kašli už by to mohlo tentokrát padnout na někoho jiného. A hlavně by to bylo nefér, protože si opravdu pečlivě myju ruce. A když už jsme v sekci hypochondrické, tak připomínám, že si dlouhodobě přeju, aby se zrušili vši, komáři a vlastně všechny breberky, co se nějak chtějí přizpůsobit na mojí krvi nebo kůži.

Dál bych opravdu hodně potřebovala, aby moje kočka byla nesmrtelná. O to tě moc moc prosím. Myslím, že bychom si to ona i já upřímně zasloužily, tak se prosím aspoň zkus zeptat, co by se s tím dalo dělat. Taky bych si přála, aby se všichni přestali vraždit. Aby přestali být tak ješitní a mocichtiví a už s tím fakt konečně přestali. Aby taky v hádkách, začali používat hlavu rozumně. Taky aby si mohli všichni začít upřímně říkat, co si o sobě navzájem myslí. Aniž by se to toho druhého člověka dotklo, pak by bylo všechno podle mě mnohem jednodušší. Abychom si mohli zajít třeba na kafe, posedět. A chvíli zapomenout na všechny stresy, povídat si nebo i třeba mlčet, až najednou uslyšíme i tu hudbu, která celou dobu vlastně hrála v pozadí.

Jo a teď mám ještě jednu sadu, která mi trochu spadá do jedné kategorie, a to školní. Přála bych si, aby už se v hodině neskákalo v látce dozadu, jako kdyby všichni měli iPad. Mně je jedno, když ho někdo má, ale nemůžete ode mě čekat, že se v sešitě vrátím o šest stránek zpátky a na zaplněný papír dostanu ještě jeden odstavec. Ne, nemůžu si tu stránku tou falešnou tužičkou zvětšit. A ne, ten papír potřebuji, nemůžu si ho ofotit, děkuji. Také bych chtěla, aby se mi zápisky automaticky seřadily a zvýraznily. A ne, to stále neznamená, že chci iPad. Dále bych si přála, abychom už ve škole mohli přestat mluvit o umělé inteligenci. Já už fakt nechci dělat další domácí úkol s Chatem. Taky nechci psát žádné eseje a úvahy o AI. A už vůbec od Chata nechci číst žádné texty, scénáře, vtipy nebo koukat na obrázky, co vygeneroval. Taky mi prosímte odstraň toho blbého chatbota z Googlu, co jenom lže. Děkuji mnohokrát.

Přála bych si, abychom dostali pohodlnější židle a normální světla. Přála bych si totiž sice vidět, ale nechci se cítit jak na operačním sále. Aby okna těsnily aspoň trochu a zároveň nebylo takové dusno ve třídě. Aby Šimon přestal větrat ve třídě jako sociopat a zavřel ta okna, když se provětrá vzduch, a ne, až když je ve třídě stejná teplota jako v mrazáku. Aby se ve škole trochu víc zlobilo, a to kreativně. Aby PORG začal žít, abychom se bavili více i mezi třídami a potkávali se i mimo školu. Abychom se měli dobře.

Ještě jednou se připomínám s tou žloutenkou, už fakt nechci další karanténu, a aby to na tebe nebylo takový hrr, tak přikládám čokoládku, tak ať ti chutná.

Pac a pusu

Julča

Abych už konečně dala kickflip na skateboardu. Abych se na něm víc zlepšila a neporovnávala se s ostatními. (A další triky by taky nevadily.)

Ať na všech počítačích v počítačovce je tiskárna.

Milý Ježíšku, moje největší přání je, aby se vrátil Poky (a Dominik Kučera).

Milý Ježíšku, přál bych si, aby na Korábě do března vařili jenom rýžový nákyp.

Je pravda, že když čůráš, tak tady dole sněží? Pokud jo, tak dej vědět a já ti pošlu na Vánoce Gambáče. Fakt si přeju bílý Vánoce

Milý Ježíšku, přála bych si, aby ve škole byla zřízena noclehárna, abych nemusela po dlouhém dni jezdit zase domů. Když končím v šest a mám vstávat na nultou, už tu můžu asi i zůstat.

Přála bych si, aby se na mě v těžkých chvílích Michal Arnot vždycky tak hezky usmál. A aby nosil ty jeho červený kalhoty.

Hygge – návod na štěstí?

V roce 2025 se Dánsko umístilo na druhém místě v žebříčku štěstí. To bezpochyby díky přístupu ke kvalitnímu vzdělávání nebo zdravotní péči, určitě přispívá i nízká korupce a kriminalita. Když se ale jakéhokoliv Dána zeptáte na recept na štěstí, odpoví jednoduše „hygge“.

„Hygge“ se v psané dánštině poprvé objevuje v 19. století, ale ve skutečnosti je norského původu, a to ze slova „hugge“, což v překladu znamená obejmout. A stejně jako objetí je hygge chvilka, kdy se člověk zastaví, klidně i během rušného dne, a jenom tak je.

Koncept hygge se nedá přesně přeložit do češtiny, nejbližší by to asi bylo ke slovu útulno. V dánštině je to zároveň podstatné jméno, přídavné jméno i sloveso – nejen že je něco útulné ale útulno se dá taky dělat.

V Dánsku, stejně jako v Čechách, bývají zimy dlouhé a temné a o to víc je důležité najít si v každém dni chvilku pro sebe. A jak na to? Řekla bych, že se tenhle návod dá rozdělit na dvě části – čím se obklopujeme a co děláme.

Pokud byste nakoukli oknem do jakéhokoliv obývacího pokoje dánské domácnosti, s největší pravděpodobností tam nebude chybět nejnovější lampový design. Právě světlo je jedním z klíčů k *hyggeligt* domovu. Kdyby to šlo, měli by Dánové neustále zapálené svíčky. To je ale trochu riskantní, a tak se to snaží nahradit alespoň lampami. Ne s ostrým bílým světlem připomínající operační sál, ale spíše se žlutým světlem jemně se roztékajícím po místnosti skrze vrstvené stínítko.

Rodiny se ale nesoustředí jenom na svoje osobní hygge. K jakékoliv příležitosti si zdobí domy dekoracemi, na Vánoce, Halloween, Velikonoce, dokonce i na narozeniny kteréhokoliv člena domácnosti. Může se to zdát jako maličkost, ale když se pak večer vracíte domů ulicí, která září barvami a světélky, alespoň trochu vás to zahřeje u srdce a rozežene zimní chmury.

Pohodová atmosféra se ale nedělá jenom skrz dekorace. Především je to o lidech, kterými se obklopujeme. Dánové obecně mívají menší skupinky opravdu blízkých kamarádů, se kterými se cítí dobře. Ať už si chcete o svátcích vyrazit na brusle, péct cukroví nebo se třeba toulat městem, se správnými lidmi si to vždycky užijete. Páteční večer s deskovými hrami pro nás možná může znít podivně, ale právě skrz takové chvíle se s lidmi doopravdy poznáte.

Určitě jste někdy zažili ten pocit, když se po dlouhém deštivém dni vrátíte domů a jediné, co chcete, je zachumlat se do deky, ideálně s teplým čajem. Takhle se dělá *hygge*. Občas je to o maličkostech v každém dni, co nám dělají radost. Ať už je to večer u oblíbeného filmu, ranní procházka nebo pár stránek z oblíbené knížky. Je potřeba si užívat i tyhle chvíle o samotě, protože nakonec jsme každý strůjcem svého štěstí.

Edita Volešová (sexta)

z korza

prameny vosku táhnoucí se po
chodníku
stáhnou si šálu, za vzpomínkou
vydávám se k šálku čaje

ptám se až moc okázale,
bojíš se, když režim taje?

jak vepsat to, co se smí a
nesmí
kdy je protest pouhou tváří
házíme si navzájem pod nohy
klestí
jen ať to hezky září

oslní všechny kolemjdoucí
a zase rychle běží

až i kouř bude ve spěchu
podíváme se na novinu výbuchu
jen si stáhneš roletu
a poletíme dál

on stál tam a pak vzplál
pro co asi?

abychom teď jen přemýšleli
jak hezky zabalit tu tíseň
přelepit ji třpytkami
a poslat ji

rozstříhaná pohlednice
zapálím marně svícen
s upraveným límcem, schováš
se
netkne se tě polednice

já stojím v ulici, ve frag-
mentech
některé střepy se do obálky
dát nedají

Anežka Julia Peimer (oktáva)

Lásky jedné sedmikrásky

Nejraději si čtu příběhy o lásce,
protože nevěřím na ten svůj.
Dokola si procházím šťastné konce,
aniž bych rozuměla začátkům.

Byl čas, kdy jsem psávala básně
a odtrhávala kvítka sedmikrásek.
Ve jménu lásky rozdávala kousky sebe
a doufala v tvou přízeň, nazpátek.

Dnes se cítím více v bezpečí,
když vím, že mi ji nemůžeš dát.
Nemusím se ti dívat do očí
a hádat, jestli mi budeš lhát.

Chci jen klid a tak pocity vylévám
ze džberu stranou, jak odpadní vodu.
A pokud mě beznaděj od zklamání za-
chrání,
vzdám se lásky, milovat však budu.

Julie Kozmíková (oktáva)

Ilustrace: Adéla Valeriánová (septima)



Motorista z Dědiny sobě

Jednou za pár let propadnu dojmu, že jsem k ničemu, trochu intenzivněji než obvykle, a tak hledám, co nového bych se naučil. A protože navíc rodina už dlouho dávala najevo, že by mě ráda viděla za volantem, a ještě k tomu jsem zjistil, že rodiče mého ctěného spolužáka Adama Zelinky provozují autoškolu, řekl jsem si, že to zkusím.

Vybaven řadou hororových historek o chování učitelů v autoškolách jsem se s ulehčením dozvěděl, že mou instruktorkou bude paní Zelinková osobně. S jediiskou rozvahou a absolutním klidem, z něhož ji nevyhodila ani moje čtená silniční zmatkování, mne pak celé tři měsíce učila, jak při pohybu na pozemních komunikacích pokud možno nezpůsobit hromadnou nehodu.

Pak jsem se na stránce etesty2.mdcz.cz nadrtl testové otázky, v nekřesťansky ranní hodinu jsem pak v šeredné magistrátní budově na Bohdalci teoretickou zkoušku složil a o týden později jsem obstál i u praktické zkušební jízdy. Vpředu vedle mě paní Zelinková, vzadu férový komisař Petr Nevšímal, krásně se to sešlo.

Ještě asi před rokem bych ani omylem neřekl, že se mi podaří autoškolou projít tak hladce, jako se mi to povedlo na Dědině. Mám-li si s řádnou dávkou nadsázky zahrát na jednoho z dlouhé řady srandovních motivačních řečníků, musím vzkázat, že i něco, co se zdá být zcela nemožné, se někdy dá zvládnout. Obzvlášť když na místě spolujezdce sedí paní Zelinková.

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21)

Tragédie společných statků

„Inherentní logika volných statků vede nutně k tragédii,“ tvrdí Garrett Hardin ve své esejí *Tragedy of the Commons*, uveřejněné poprvé v časopise *Science* roku 1968. Jedna z nejcitovanějších vět ekonomické a environmentální debaty druhé poloviny 20. století předpokládá, že pokud mají lidé přístup ke společným statkům, budou se racionálně snažit maximalizovat svůj užitek, a to nutně vede k jejich vyčerpání. Pojem „the commons“ bývá často překládán jako „volné statky“, což svádí k představě statku, který je přístupný každému bez omezení. Hardin sám tuto interpretaci používá, a právě ona je základem jeho závěru. V této esejí proto budu pracovat s přesnějším chápáním „the commons“ jako společných, nikoli jednoduše volných statků, jejichž udržitelnost může záviset na existenci pravidel jejich užívání. Pokusím se ukázat, že Hardinova „tragédie“ není nevyhnutelným osudem společných statků. Naopak, existují důkazy i teoretické argumenty, podle kterých lidé dokážou společné statky užívat a spravovat udržitelným způsobem.

který je zároveň základním předpokladem moderní neoliberální ekonomie, totiž že každá lidská bytost je dokonale racionálním „hráčem“, který vždy maximalizuje svůj osobní užitek. Tento model vyřazuje ze hry jakoukoli morálku, solidaritu nebo společenské vztahy, o kterých však víme, že prokazatelně existují. Proč auto zastaví chodci, když by z čistě racionálního důvodu mohlo pokračovat a „ušetřit čas“? Zarážející je to, že i Hardin jistě musel předpokládat existenci čtenáře, který je schopný morální reflexe. Kdybychom byli skutečně tak chladně kalkulující jedinci, jeho varování by nikoho nezajímalo.

Bylo by však možno namítat, že ve velkých, anonymních systémech, jakými jsou de jure tomu klima nebo oceány,

Mé stanovisko je vůči Hardinově představě dosti skeptické. Problematický se mi zdá především Hardinův prvotní předpoklad,

kteří lze považovat za příklad společných statků, se komunitní a morální normy mohou jen těžko uplatnit. V tomto případě se nelze opírat o komunitní život, kde se jedinci znají, ani o možnost stanovení jasně daných hranic užívání těchto statků. Třeba čistého ovzduší využívá každý a omezení jeho užívání by muselo být na celosvětové úrovni, což už je o dost komplikovanější než na úrovni komunitní. Zároveň zde pak přestává platit zmíněná morálka. Vraťme se k případu s autem a chodcem. Kdyby chodce musela pustit tři auta najednou, aby přešel, řidič jednoho auta by se mohl rozhodnout chodce nepustit. V takovém případě se zvyšuje pravděpodobnost, že řidiči zbývajících dvou aut se rozhodnou k prvnímu řidiči přidat, chodce totiž může přejít pouze v případě kompletně volného přechodu a auta by tak stála zbytečně. Chodce nakonec nepustí nikdo.

Tento protiargument lze ale oslabit. Existuje několik důkazných příkladů, že organizovaná pravidla a normy mohou přetvořit i velké mezinárodní systémy do spravovatelné podoby.

Například přijetí klimatických dohod nebo vznik globálních rybolovných kvót dokládají, že i velké skupiny lidí jsou schopné společného sebeomezení. Aktuálním příkladem morální odpovědnosti by mohla být vojenská pomoc Ukrajině nebo sbírky pro chudé africké země. Ukazuje se tedy, že morálka je, podobně jako racionální uvažování, přítomná na všech úrovních lidského rozhodování, ve všech situacích, a minimálně ji nelze zanedbávat tak, jak k tomu dochází v Hardinově esejí Tragedy of the Commons. Na závěr lze říct, že Hardinova varování by neměla být přehlížena. Data ukazují, že některé společné statky, především ty, jejichž užívání lze těžko omezit a čerpá z nich velký počet jedinců, jsou opravdu v určitém nebezpečí. Tato „tragédie“ však není nevyhnutelná. Lidé nejsou pouze racionální jedinci sledující svůj vlastní užitek a zájem, jsou to i morální bytosti schopné ohleduplnosti a spolupráce. A právě v tom spočívá skutečná naděje pro společné statky. Záleží jen na tom, jak se k jejich ohrožení postavíme a jaké instituce, pravidla a normy si pro ně vytvoříme.

Štěpán Linhart (oktáva)

náramkové léto

měla jsem letos náramkové
léto
značí se tím, že mi slzy po
tvářích klouzaly
jako korálky na šňůře sváza-
ný

rozutekly se po kapsách,
doufám,
že nezapadly

uvnitř je ticho, jsou tu jen
hodiny
dny jdou dál, ale já nejdu
s nimi
dovést, vynést, uvařit, jen
pro dva
neztrácet naději, dokola
doufat

víte, měla bych na to celé
zapomenout,
moc to bolí, myslí nejde
spočinout

prázdninové cesty nahradí
letní déšť
je to jakoby se ve vás za-
stavil svět,

křečovitě svírajíc rozpadlý květ,
před mýma očima ho zničil život.

nekonečná tíha beze slov,
strach z vašich strof
nekonečná dilemata,
konec je tu na to tata

nosím dnes dva náramky
vyrobena: od mamky

Anežka Julia Peimer (oktáva)

Ilustrace: Barbora Valeriánová (oktáva)



Co o sobě píšou strany

Volební noviny. Bud'me si upřímní, kdo to čte? Rozdávají to všude, běžným lidem snažícím se dostat do práce či do školy ke vzteku. Letos jsem se rozhodl, že se jich pokusím nasbírat co nejvíc. Když už jsem je sbíral, byla by vyloženě hloupost si je nepřečíst. A ukázalo se, že docela dobře odráží charakter strany, která je vydává. Tak jsem pro vás sepsal malý extrakt z novin každého uskupení, abyste se mohli podívat taky.

Piráti

Piráti nevydávají noviny, ale časopis. Snaží se vás přesvědčit, že už nejsou žádnými politickými nováčky, ale že za nimi stojí práce a že mají nějaký tým expertů, který v ní bude pokračovat. Většinu prostoru zabírají neutrální fotky hlavních představitelů strany na náhodných místech. Články jsou psány optimisticky a s jasnou vizí, ovšem otázkou je, jak moc je naplnitelná.

Starostové

Starostové se trochu distancují od končící, relativně nepopulární vlády. Pokouší se nabudit pocit, že oni jsou ta strana dobráků, co by se pro ostatní šli rozkrájet. Rakušan píše o své ambici stát se premiérem ve vládě, kde starostové tvoří nejsilnější poslanecký klub, což na stranu umisťující se v průzkumech pravidelně na třetím až čtvrtém místě je trochu ambiciózní.

SPOLU

Noviny SPOLU jsou takové nemastné neslané. Plné slibů, které se klidně daly splnit už za ty čtyři roky, které strávili v čele vlády. Plné neurčitých frází jako „lepší budoucnost“ a „fungující stát“. Babiš, Okamura a Konečná si vysloužili celou zadní stranu, kde jsou vykresleni na červeném pozadí s odstrašujícími titulky. Na hnutí prezentující se jako „to slušné“ mi tahle strašící kampaň přijde trochu pokrytecká.

Motoristé sobě

Jak říká i jejich titulní strana, noviny Motoristů jsou ve skutečnosti volební program Motoristů. Jak jsem psal, že noviny odráží charakter strany, tak tohle je jediná výjimka. Od nové strany, která se snaží prosadit se na politické scéně bych čekal něco poutavějšího. Ale jinak noviny svůj účel volebního programu plní veskrze dobře. Motoristé teď nejspíš budou ve vládě, tak uvidíme, co se jim povede naplnit.

ANO

Na titulní stránce je obří Andrej Babiš ukazující na čtenáře. Noviny jsou výživným mixem slibování prvního posledního a nadávání na předchozí vládu. Fotky jsou v porovnání s ostatními výrazně lidovější, kde ostatní strany mají politiky v obleku před bílým pozadím, ANO má Babiše na Lysé hoře, Schillerovou fotící se s důchodkyní a Havlíčka na pivu. Mnohým lidem pak připadá, že toto jsou ti lidé, co jim rozumí, ti lidé, co jim pomůžou. Ve vytváření této iluze je ANO bezesporu nejlepší na české politické scéně, což bezpochyby přispívá k jeho volebním výsledkům.

SPD

Od strany, která je založená na nenávisti vůči aktuální vládě, ať už je to kdokoliv, jsme dostali noviny plné nenávisti vůči aktuální vládě. Před ukrajinským Al Fialou co bere peníze matce s dítětem vás ochrání jedině hrdinný Tomio Okamura. Na poslední straně máme dokonce celý Al generovaný komiks, kde českou zemi z temnoty vytvořené Petrem Drahotou a Vitem Cenzuršanem přes veškeré pokusy o umlčení vytáhne SPD a nastolí tu pravou utopii. Tyhle noviny jsou fakt bizár. Doporučuji, podívejte se sami.

Lukáš Stanovský (kvinta)

Mráz

bloudí mladá dívenka ve vánici,
na krok nic nevidí, ale i přes to
se snaží dostat zpět do chaloupky.
Cestou ve sněhu klopýtá a pomalu
rychlosti ubírá. Umrzá dívenka tak
jak květiny ve stromech a stejně jak
ony padá na zem. Za jak dlouho se
najde její tělo, půjde ji vůbec někdo
hledat, nebo ji sežere divá zvěř a
nikdo se nedozví co se jí vlastně
stalo.

Emma Marušková (tercie)

Stundenplan proti rozvrhu

Zabočím za roh, těsně minu ceduli hlásající jméno ulice, Karolinenstraße. Na chvilku mě do očí bodnou slábnoucí paprsky slunce, které už se sklání k obzoru. Rozhlédnu se, auta nikde, přejdu tedy silnici. Roztržitě odpovím Lili a otočím zápisník. Displej hodinek se rozsvěcí, ukazuje patnáct hodin a sedm minut.

O týden později kráčím ulicí, ve vzduchu je cítit déšť. Je těsně po pátý hodině odpoledne, už je celkem tma, zrovna se rozsvítily pouliční lampy. Tramvaj zrovna přijíždí, jede nahoru, přeběhnu tedy přechod, za chvíli už nastupuju do trojky a mířím na Kobylisy.

Už mnohokrát jsem takto mířil z Libně domů docela unavený po dlouhém dni ve škole a naštvaný, že jsem zase neviděl kamarády, kteří měli sraz hned po škole, tedy tak o dvě hodiny dříve než já. Pak jsem ale přijel do Německa, a uviděl jsem svůj rozvrh na zdejší škole. Do jedny, do tří, do tří, do čtyř, do dvou. První, co mě napadlo, bylo to, že mi právě začaly prázdniny.

Asi tak po týdně ve škole mě docela zaujal zdejší systém a začal jsem nad tím trochu přemýšlet. Začíná se v osm ráno a hodiny jsou tu kratší, každá má 40 minut. Jsou ale naprostou většinu času spojené do dvouhodinovek bez přestávky. Pak následuje delší přestávka. Postupem doby mi to začalo připadat úplně geniální. Necítím se tím nijak vyčerpaný a přitom jsem doma o tolik dříve! Proč to na PORGu není taky takhle?

Tedy vás nepochybně napadne, že člověka dlouhý čas strávený ve škole možná může štvát, ale to je holt moje blbost, že jsem si vybral takovou elitní školu. Je to prostě cena za dobrou gymnázii, no. Jenže já jsem si to potom spočítal, a došel jsem k hodně překvapivým závěrům.

Na gymnázium v Meerane mám 36 hodin týdně, bez třídnické hodiny. Krát čtyřicet to dělá 1440 minut vyučování týdně.

Na PORGu mám v rozvrhu napsáno 34 hodin týdně, taky bez třídnické, dvouhodinovka občanské výchovy je ale jednou za dva týdny, takže 33 hodin týdně. To znamená 1485 minut za týden, tedy přesně o jednu vyučovací hodinu déle než tady v Německu.

Pokud ji tedy přičteme k rozvrhu zde, aby to bylo fér, a oba porovnáme, škola mi zde v Německu končí dříve o: v pondělí 2 hodiny 35 minut,

v úterý 1 hodinu, ve středu 1 hodinu 15 minut, ve čtvrtek také 1 hodinu 15 minut a v pátek 1 hodinu 50 minut. Týdně mám tedy odpoledne o 7 hodin 55 minut více času.

Jak je tohle vůbec možný???

Vidíme, že argument o tom, že kvalitní vzdělání stojí čas, absolutně není validní (snad aspoň někdo se teď pousmál).

Taky by někdo mohl namítnout, že ale má čas ráno, může tedy déle spát. Je sice pravda, že ráno máte více času, pokud bychom to taky spočítali, tak na PORGu získám ráno o 270 minut, tedy čtyři a půl hodiny týdně více času. Můžu vám ale prozradit tajemství, a to že délka vašeho spánku záleží jen a jen na vaší zodpovědnosti a nemá moc co dělat s dobou začátku školy.

Víceméně se tu tedy dostáváme k otázce, zdali chcete mít čas ráno, nebo odpoledne. Když nezmíním trochu podpásový argument, že ráno stejně vstanete v šest a budete se koukat na televizi nebo scrollovat, ať už začíná škola kdykoli, pořád minimálně dle mého názoru je mnohem cennější čas odpoledne.

Asi ani nebudu zmiňovat všechny důvody, jen se vás místo toho zeptám: Kdy naposledy jste si domlouvali něco s kamarády a oni navrhli, abyste se potkali před osmou hodinou ráno? Kdy naposledy jste chtěli zkusit nový sport a klub měl tréninky od sedmi do devíti ráno? Kdy naposledy jste si chtěli s rodinou zajít do kina a koupili vstupenky na šestou ráno? Kdy naposledy vám lékař nabídl termín od sedmi do osmi ráno, abyste to stihli před školou? Kdy naposledy jste si chtěli jen pročistit hlavu, a tak jste si budík nastavili na pátou ráno, protože jste svoji desetikilometrovou štreku nechtěli jít, haha, za tmy? Kdy?

Jestli se vám tohle stává, tak buďte šťastní, pro vás je PORG jako ulitý.

A mimochodem, ty více analytické hlavy z vás si asi všimly malého nepoměru v číslech. Zde v Meerane mám odpoledne téměř osm hodin času týdně navíc, ale na PORGu oproti tomu jen čtyři a půl. To je docela velký nepoměr, ne?

Tady už narážíme na něco, co je (dle mého nepochybně subjektivního názoru) objektivně špatně. A to jest to, že v pátek máme tři volné hodiny uprostřed dne, abychom pak měli ještě 2 hodiny kulturní antropologie a byli ve škole pro 6 hodin vyučování stejně od nulté do osmé hodiny včetně. Jako PORG je s dvěma sty studenty fakt malá škola, tak proč se musí dít tohle? Jasně, vybíráme si předměty, ale to zde v Německu taky, a přestože je to asi tak třikrát větší škola a já jsem tu v předmaturitním ročníku,

tak to zde vedení školy dokázalo udělat mnohem úspornější! To jsme na tom na PORGu tak bídě s učiteli, že musí mít rozvrhy takovéhle díry, nebo proč?

Pardon, asi vás tahle analýza a argumentace trochu unavila. Jediným cílem tohoto textu ale bylo přimět vás zamyslet se. Necítíte to náhodou taky někdo jako já? Nestálo by za to s tím na PORGu něco udělat?

Matyáš Brázda (sexta)

zase přijdu pozdě na nultou

jezdí kolem mne autobusy
a já hledím na ty kusy
plechu, co se šine po silnici,
nedostatek vzduchu v plicích,
jak zas běžím na zastávku.

je mlha a doprava kolabuje,
řidiči drží brzdu, troubí naštvaně,
šedé paneláky vyčítavě křičí-
co z tebe zítra sakra bude?
přesto si neříkám o přestávku.

Julie Kozmíková (oktáva)

Reportáž ze zahraničí

Niveau Lycée

Myslím, že Češi si neuvědomují, jak dobře je na tom u nás základní vzdělání, nemluvě o tom, jak moc jsme napřed na PORGu. Myslím, že si to popravdě uvědomíme, až když vyjedeme v sextě do zahraničí. A jelikož relativně málo por-gánů vyjede, jako jsem to udělala já, do Francie, rozhodla jsem se vám trochu přiblížit, jaká je úroveň francouzského školství (spoiler: nic moc).

Ráda bych ale nejdřív udělala malou odbočku a podívala se na znalosti o Česku. Mezi otázky, kterým jsem ze začátku čelila denně, patřily „Kde je Česko?“ (můj oblíbený tip byla Jižní Amerika), jakým jazykem mluvíme (ne, není to ani francouzsky, ani anglicky) a jestli je pro mne těžké psát jinou abecedou (překvapivě velká část Francouzů si myslí, že píšeme azbukou). Moje osobní nej bylo vidět Kafkovu Proměnu pod ruskou literaturou v seznamu doporučení od profesorky francouzštiny. Zkrátka, Francouzi nějakou "Tchéquie" moc neznají.

Ted' už ale k samotné akademické úrovni, začněme exaktními vědami. Podle předmětu kolísá látka od přípravy na CERMAT testy pro páťáky (matematika) až po cca tercii na PORGu (chemie). Pokud máte štěstí a vyberete si správně volitelné předměty, budete moct si dokonce

započítat s diskriminantem nebo nakreslit schéma mitózy a meiózy.

A to jsem ani nezačala s výukou jazyků. Francouzi, obecně řečeno, nejsou moc dobří v angličtině, a to včetně vyučujících. Průměrná úroveň studentů v mém ročníku je kolem A2-B1, s profesory to není bohužel o moc lepší. Co se týče druhého cizího jazyku, rozpětí úrovně je velké. V němčině jsou studenti s certifikátem B1, ale i ti, co vypadají, že se jazyk učí druhým rokem.

Není to tak tragické, jak se to může zdát; jsou i předměty, ve kterých nebudete koukat z okna nudou. Na konci premièr (ekvivalent sexty) skládají studenti maturitu z francouzštiny, takže 4 hodiny týdně literární analýzy Balzaca nebo Rimbauda vám rozhodně dají zabrat. A díky volitelným předmětům se můžete učit třeba ekonomii (na PORGu docela chybějící), politologii nebo sociologii. Dokud se držíte dál od exaktních věd, vaše dny můžou být i docela zajímavé.

Na závěr bych vám řekla, ať si vážíte toho, že se na PORGu učíte. Zároveň se ale nebojte v sextě jet do Francie, je to zábava, akademicky vás to nezatíží, je tu teplo a Francouzi jsou o hodně milejší, než naznačuje stereotyp.

Agáta Ferianc (sexta)

Zcela vědecká metaanalýza Francouzů

Názor na Francouze je ve společnosti jedna ze zásadních společností rozdělujících témat. Je skupina lidí, co je miluje. Tito lidé je často berou jako velmi romantické, milé, krásné lidi. Tato skupina velmi často Francouze zná z filmů, z písniček či jiných médií, ale když se jí zeptáte, jestli nějakého Francouze znají, řeknou vám, že Napoleona. Pak je skupina lidí, co je nesnáší. Tato skupina má několik podkategorií – jedna z nich zahrnuje rasisty a xenofoby, kteří nadávají na jejich „míchání“ s Araby a jinými menšinami, které ve formě uprchlíků a migrantů do své země přivádí. Další, a řekl bych hlavní podkategorie těchto lidí, jsou internetoví trollové, kteří si z nich dělají srandu, protože je to populární názor a protože se snaží ragebaitovat. Potom je obrovská skupina lidí, kteří na ně žádný názor nemají, což je ale nudné, takže se o nich nebudeme a bavit nebudeme. Další je skupina lidí, kterým vadí generalizace a jsou s tím až moc otravní, a nakonec samozřejmě nemůžeme zapomenout na Američany, kteří Francouze nikdy nepotkali, ale přesto silný názor samozřejmě mají.

Na internetu a jiných médiích se tento problém řeší poměrně aktivně. Všechny strany přináší své argumenty, ve finále průzkumy ukazují, že procento lidí, kteří mají pozitivní vztah vůči Francii, je zhruba 51 %. To mě celkem překvapuje, čekal bych, že to bude nižší. Z mé osobní, samozřejmě velmi odborné, ankety vychází, že 100 % tázaných má k Francouzům názor negativní, což už působí realističtěji, zjevně mám lepší metodiku.

Já patřím, tak jako ve většině argumentů, do skupiny těch otravných, kteří prostě řeknou „záleží“. Pevně věřím, že někde, tam venku, se přes všechny mé zkušenosti nachází normálně a vyspěle chovající se Francouz. Doufám, že ho jednoho dne potkám, zatím bylo mé hledání zcela neúspěšné.

Většina Francouzů, se kterými jsem měl co do činění, byli na internetu, konkrétně když jsem se připojoval do skupin na hraní různých her. Nejčastějším příkladem je online hraní Dungeons and Dragons, kde moje interakce s Francouzi začla. První věc, co jsem zaregistroval, byla naše francouzská Paní Jeskyně, která se nám hned představila tím, že hraje

„velmi pomalé hry, které se často kvůli hráčům rozpadají“ a že „už hraje tak nějak „on and off“ už asi 7 let“. No, že hraje pomalé hry, byla určitě pravda, to v žádném případě nerozporuji – hráli jsme od srpna 2024 všehovšudy TŘIKRÁT. Hra začínala s tím, že budeme hrát JEDNOU TÝDNĚ???

Samozřejmě, neradi generalizujeme, jde o jediného člověka, nesouvisí to s původem... To jsem si taky říkal. Už v té době jsem o Francouzech neslyšel nic hezkého, ale já rád upozorňuji na ty dobré stránky špatných věcí a naopak.

Pak přišel jiný Pán Jeskyně, který byl čirou náhodou též Francouz. Během několika dní dostal ban za rasistická slovíčka, která se až moc vyskytovala na různých částech jeho profilu. Náhoda, říkáte si... Jistěže.

Další. Máme úvodní hru – každých cca 10 minut si musí „odskočit“, že potřebuje „to quickly use the calc for this“. Super, zastavuj hru, není problém, matematika je složitá. Ale $14+33$? Já mu vážně věřil, ale ne. Nic. Ale samozřejmě, s původem to souviset nemůže... Ne.

Ted' úplně jiná hra. Nebudu vás zatěžovat jejím obsahem, jen členy naší skupiny, která ji spolu hraje. Úžasná skupina, asi 40 lidí z různých zemí kolem světa, všechny hra baví, rádi se účastní. Až na jednoho, a to pana zakladatele a organizátora skupiny. Ten nemá tolik času, takže se her aktivně neúčastní, což mu nikdo neměl za zlé. Až jednoho dne, kdy se rozhodl po dlouhé době do hry připojit, a čirou náhodou hrát za Francii. To byl ten moment, kdy to někomu z nás došlo – byl jedním z nich. Jedním z Francouzů. Ale přeci jen, dělali jsme si z něj za to chvíli legraci, hra pokračuje. Ach ano, jenže jak začala kompetitivní část hry, a onen francouzský organizátor začal čelit nutnosti něco dělat, zhroutil se. Zhroutil se ve hře, jeho stát se rozpadl, byl vyřazen ze hry. To je normální, nevádí, jenže... Místo akceptování porážky jako pořádný hráč zařval ve skupinovém hovoru nějaké francouzské fráze a odpojit se. O zhruba dvě minuty později jsme byli všichni vyhozeni ze hry. Pan Francouz celou skupinu prostě a jednoduše smazal. Že by? Ne... To nemůže být.

A pak je samozřejmě náš výměnný pobyt. Studenti byli fajn – prostě středoškoláci, kromě mentálního věku dvanáctiletého dítěte a kouření před školou celkem normální lidi. Ale organizátoři, kteří měli na starosti nám dodávat informace, ti na tom byli zjevně hůř. Chceme informace o studentech? Smůla, hodně štěstí. Kolik že jich přijede? Kdo ví, dozvíte se, není problém. Kdy přijedou? Proč se ptáte, to je úplně jedno přece. A kdy se teda dozvíme víc? No, uvidíme, za chvíli... Týden před příjezdem.

Hmm, možná to přeci jen není náhoda. Možná, že za tím skutečně něco bude. Možná na to prostě nejsou stavěni, na práci, na vymýšlení nových věcí, na zábavu! To nemůže být, přeci jeden z historicky nejmocnějších národů nemůže být tak predisponovaný k selhání. Nebo snad ano? Já nevím. Má cesta za nalezením plně funkčního Francouze pokračuje. Jednou skončit musí, ne? Určitě... Já se nevzdám.

Filip Nielsen (kvinta)

Komentář

New York v novém

„The City That Never Sleeps“, „The Big Apple“, „The Capital of the World“ – některé z těchto označení už jste asi někdy slyšeli. Všechna přitom mluví o stejném městě – New Yorku. Město s více než osmi miliony obyvatel pocházejících ze všech koutů světa si na začátku listopadu vybralo svého dalšího starostu, jímž se stal Zohran Mamdani. Stejně jako miliony voličů není ani on konvenční Američan. Narodil se v Ugandě indickým rodičům a jako první starosta v historii NYC je muslimského vyznání. Jeho úspěch rozvířil emoce ve všech částech politického spektra, ať už u jeho příznivců nebo naopak zarytých odpůrců. Co se to vlastně v New Yorku děje?

Současnou situaci nepochopíme bez malého výletu o pár let zpátky. Píše se červen 2020 a demokratické primárky ve 36. obvodu Shromáždění státu New York se kvůli těsnému výsledku sčítají skoro měsíc. Nakonec je vyhrává 28letý Zohran Mamdani, „demokratický socialista“, rapper a aktivista v oblasti exekucí se silně reformním programem. Chce prosadit mnoho změn, včetně těch týkajících se bydlení nebo policejního sboru. O několik měsíců později pak vyhrává i samotné volby v tomto obvodu, úspěch opakuje i v letech 2022 a 2024.

V říjnu 2024 Mamdaniho ambice rostou – veřejně oznamuje svůj záměr kandidovat na starostu New Yorku. Chce zavést bezplatné autobusy městské hromadné dopravy, zmrázit nájem v některých městských bytech nebo třeba zavést pět městem vlastněných obchodů s potravinami (jeden v každém z hlavních městských obvodů, tj. Manhattanu, Brooklynu, Queens, Bronxu a Staten Islandu). Chce také

změnit daňovou zátěž různých vrstev společnosti – úlevy mířené zejména na ty nejslabší (nedostupnost základních životních potřeb je v současnosti podle obyvatel města ten největší problém) plánuje vyvážit větším zdaněním korporací a osob s ročním příjmem převyšujícím 1 milion dolarů.

Stát se starostou největšího města ve Spojených státech ale není úplně snadný úkol. V první řadě tu je již zmíněná diverzita, která zahrnuje mj. 2,5 milionu osob hispánského původu, téměř 1,8 milionu Afroameričanů, přes 1,35 milionu osob s asijskými předky či bezmála milion židů. Být kandidátem, který v tomto pestrém mixu najde nejvíce hlasů není snadná disciplína. Ještě předtím, než se voliči vydají zvolit si nového starostu, se vydají k urnám v rámci primárek, tedy stranického souboje o oficiální nominaci. A i když byl Mamdani ve svém obvodu populární zákonodárce, v kontextu celého města se jednalo o de facto neznámého kandidáta. Ještě na začátku roku 2025 byla jeho šance na zvolení odhadována asi na 1 % a v průzkumech nebyl ani mezi třemi nejvážnějšími kandidáty na vítězství.

V tu chvíli to vypadalo, že za poměrně snadnou nominací a tím pádem i pravděpodobnému usednutí do křesla starosty míří Andrew Cuomo – 67letý zkušený politik, ministr bytové výstavby a městského rozvoje v druhé administrativě Billa Clintona, guvernér státu New York mezi lety 2011 a 2021 a ještě předtím generální prokurátor New Yorku. Jako guvernér se zasloužil o mnoho důležitých zákonů – implementoval rozšíření Obamacare na státní úrovni, zvýšil minimální mzdu, zavedl

nejpřísnější zbraňovou legislativu v zemi nebo legalizoval manželství stejnopohlavních párů či rekreační použití marihuany. Zejména s rokem 2020 však přišlo velké ale. Cuomo doposud čelí vyšetřování kvůli jeho krokům během pandemie koronaviru, kdy domovům s pečovatelskou službou nařídil přijímat pacienty z nemocnic bez ohledu na schopnost zajistit izolaci pro pacienty s covidem-19. To vedlo k tisícům úmrtí seniorů, která nebyla v oficiálních statistikách, neboť je stát nevykázal jako úmrtí na covid. Na konci roku 2020 navíc přišla obvinění od jedenácti žen týkající se údajného sexuálního obtěžování ze strany tehdejšího guvernéra. To nakonec v srpnu vedlo ke Cuomově rezignaci (pokud by tak neučinil, je pravděpodobné, že by byl stejně v rámci impeachmentu sesazen, neboť obě komory státu New York měly potřebný počet hlasů pro tento krok). Nyní byl Cuomo zpět a ucházel se o demokratickou nominaci na New Yorkského starostu.

Vzhledem ke Cuomovým skandálům se vůči němu Zohran Mamdani často vymezoval, a kromě vlastního programu byla právě porážka Cuoma jedním z jeho hlavních cílů. I průběh kampaně je důležité zmínit – Zohran zmobilizoval obrovské množství dobrovolníků, kteří obcházeli obyvatele New Yorku, klepali u nich doma na dveře (tzv. door knocking je v Americe typický styl kontaktní kampaně) a snažili se je přesvědčovat ve prospěch Mamdaniho. I sám kandidát často chodil mezi lidi, potkával se s nimi na

ulici, pomáhal jim na různých komunitních akcích či odpovídal na otázky na mítincích. K tomu všemu navíc soustředil mnoho sil na sociální sítě, přes něž se snažil dostat do povědomí každého obyvatele města. Díky tomu všemu se mu podařilo Cuomo v průzkumech dotáhnout, a do primárek na konci června šel jako mírný favorit. Tuto roli se mu podařilo naplnit – nakonec byl opravdu vyhlášen vítězem primárek a zajistil si demokratickou nominaci v listopadových volbách. Už toto byl sám o sobě neuvěřitelný výkon, který dost možná budeme v budoucnu vídat v učebnicích politologie a politického marketingu.

I když vás nominace Demokratické strany k postu newyorského starosty výrazně přiblíží, ani zdaleka vám ji nezaručí. A u Zohrana Mamdaniho se nedlouho po primárkách ukázalo, že k onomu vytouženému finálnímu vítězství to má ještě hodně daleko. Andrew Cuomo, finančně podporovaný mnohými korporacemi i majetnými New Yorčany, oznámil svou kandidaturu jako nezávislý kandidát. Město se tak připravovalo na druhé kolo tohoto souboje. Do boje se nyní připojil i republikánský kandidát, Curtis Sliwa. 71letý muž typický svým červeným baretem je dlouholetým moderátorem talk-shows v rádiu, kde 30 let hostil různé pořady. Angažoval se také jako aktivista v boji proti kriminalitě, což vedlo i ke dvěma pokusům o jeho vraždu. Svou politiku orientuje jen na New York a jeho propojení s federální podobou Republikánské strany je značně omezené. Program je poměrně klasicky pravicový – soustředí se zejména na boj s kriminalitou a bezpečnost obecně, daňové zatížení chce poté co nejmenší. Kandidoval již v roce 2021, kdy prohrál v souboji s Ericem Adamsem, a ani v letošních volbách se v průzkumech nedostával přes 15 %.

V sérii debat se Mamdani i Cuomo zaměřili hlavně na negativní kampaň vůči tomu druhému (zejména pak Cuomo). Mladý socialista vyčítal bývalému guvernérovi sérii skandálů před několika lety, vyčítána mu naopak byla nezkušenost s managementem na takto vysoké úrovni. Průzkumy stabilně favorizovaly Mamdaniho, přičemž rozdíl se pohyboval kolem deseti procent.

Den D pro New York nastal 4. listopadu. Sčítání hlasů v USA často trvá poměrně dlouho, a proto nebylo jisté, zda budeme znát vítěze již v řádu dnů.



Když jsem se ale 5. listopadu probouzel, v čase oproti New Yorku o šest hodin napřed, jako první zprávu jsem si přečetl následující: Starostou New Yorku byl zvolen 34letý demokratický socialista Zohran Mamdani.

A co to vlastně pro New York znamená? V tuhle chvíli lze jen odhadovat, jak velký dopad bude nový starosta mít. Záleží samozřejmě na tom, zda a jak se mu podaří splnit jeho volební sliby a zda bude jejich dopad opravdu takový, jaký Mamdani předpokládá. Je ale jisté, že nastane velká změna – změna, kterou mnozí New Yorčané se stále se zvyšujícími náklady na život napjatě očekávají. Zohranovi Mamdanimu nelze než popřát hodně štěstí, aby uspěl a své voliče nezklamal.

Dopad těchto voleb na USA jako takové je zatím nejednoznačný. Kromě mnoha rozohněných statusů na sociálních sítích od amerického prezidenta (který mimochodem podpořil Cuoma, nikoliv Sliwu) a jeho poskoků v administrativě i Kongresu je možné, že sledujeme budoucí demokratickou hvězdu nebo alespoň návod na vedení úspěšné Demokratické kampaně.

Oboje má ovšem při aplikování ve větším měřítku svá úskalí, a proto nám v tuto chvíli opravdu nezbyvá nic jiného než důsledky odhadovat.

Na závěr bych se chtěl ještě krátce vrátit ke Curtisu Sliwovi, republikánskému kandidátovi, který skončil s velkým odstupem (získal cca 7,1 %) na třetím místě. V mnoha věcech se s ním neshodnu a mou první volbou by rozhodně nebyl. Musím ovšem ocenit jeho chování v průběhu kampaně. Nedá se mu totiž upřít jedna věc – New York naprosto miluje a všechno, o co se snaží, dělá s vírou v lepší budoucnost města. Můžeme nesouhlasit se způsoby, jimiž chce tohoto zlepšení dosáhnout, ale je osvěžující, zejména u Republikánů, že existuje kandidát, jemuž můžete jeho cíle věřit. A i přes svou výstřednost vždy ctí pravidla poctivé politické soutěže a své soupeře respektoval. O tom svědčí i fakt, že na rozdíl od Cuoma i Erica Adamse (stávajícího starosty), tedy členů Mamdaniho strany, Sliwa o volební noci vítězi voleb zavolal a osobně mu poblahopřál. Ano, není to moc, ale v době dnešní americké politické kultury můžeme být rádi alespoň za to málo.

Šimon Bortlík (oktáva)

Ilustrace: Adéla Valeriánová (oktáva)

Milí přátelé, bojte se!
Žádné bezpečí, on jen sní
Kudlou nechcete dostat, ne?
Zdejší šílení nelení.

Pistolí či bajonetem
schytáme ránu nechtěnou.
Bože, do kostela hrnem,
však nepouštěj nás branou Svou!

Pozor! Nevěříme ničemu.
Dovol, nesahej na jeho hnát,
dozor dokonce i na sváču.
On i jed je schopen zbožňovat!

Jen ty se neboj, lásko má,
neb ten děsný vrah jsem já.

Nejednou měl někdo nápad.
Nejednou však ho neměl sám.
Nejednou krad on nechtěně.
Nejednou stejný tón svit měl.

Jak oni byli stvoření.
Jak jim hlava svět šrotuje.
Jak jí, písni, naslouchají.
Jak nápad stejný vymyslí.

Myšlenka je komplex zdrojů.
Myšlenka není unikát.
Myšlenka jeho i její.
Myšlenka není vždy tvoje.

Já nejsem ale on, vážení.
Vražedkyně Ďurovcová jest.

Michal Večeřa (kvinta)
insp. Daniela Ďurovcová
(kvinta)

Připojit, či nepřipojit?

Co byste dělali, kdybyste se mohli připojit k nově vynalezenému stroji, který má schopnost nahradit celý váš svět simulovanou utopií? Vyplatí se vám přijít o všechno vám blízké a všechny vámi milované, výměnou za perfektní simulovaný život? Na tuto otázku kvintáni pod taktovkou pana profesora Pecha několik týdnů hledali odpověď, což vše vyvrcholilo v šestadvaceti argumentativních esejích. Však není esej jako esej a budoucí filozofové Martin Maláč a Jakub Pešl vyplodili díla, která trumfla cokoli, co pan profesor Pech očekával. Tak tedy, račte se začíst do toho nejlepšího, co zlaté kvintánské ručičky napsaly.

Stroj na zážitky je myšlenkový experiment zpopularizovaný Robertem Nozickem. Stroj je zkonstruován tak, abyste, pokud se připojíte, nemohli poznat rozdíl od reálného světa. Před připojením byste si vybrali zážitky, které chcete zažít, a poté byli umístěni do izolované nádrže a připojeni ke stroji. A nastává otázka, nechali byste se připojit?

Stroj na zážitky

Kdybych měl tu možnost připojit se na stroj na zážitky, využil bych ji.

Pro toto rozhodnutí mám dva hlavní důvody. První z nich je, že by v něm bylo velmi jednoduché získat zážitky. Protože, jak je v úvodním textu uvedeno, zážitky, které bych chtěl mít, bych si vybral z téměř nekonečné knihovny zážitků.

S tímto také úzce souvisí bezpečnost. Protože zážitky ve stroji pouze prožívám a nedělám, je to pro mě, na rozdíl od reálného světa, bezpečné.

Druhý argument podporující mé rozhodnutí se týká vlivu na svět a okolní prostředí. Spousta věcí, které bych udělal pro získání zážitků, mohou mít různě negativní dopad na svět nebo mé okolí. Díky připojení do stroje se tyto efekty nestanou.

Jsou ale také i nějaké argumenty, které podporují rozhodnutí opačné k mému. Důležitý argument se týká pohledu ostatních lidí. Po připojení bych na jednu zmizel pro ostatní z reálného světa. Sice by věděli, že žiji, protože bych ale byl zavřený v nějaké nádrži, bylo by to pro ně stejné, jako kdybych neexistoval.

Také je důležité zmínit, že připojením bych se omezil pouze na zážitky známé v našem světě. Zážitky bych si vybíral z obrovské knihovny, která je

ale vázaná na reálný svět. Ve stroji bych měl sice obrovský výběr, ale nic skutečně nového bych v něm zažít nemohl.

Na první uvedený protiargument můžu namítnout to, že já bych o tomto problému nevěděl, protože stroj na zážitky je zkonstruovaný tak, aby v něm nebylo možné rozeznat rozdíl od reality. Myšlenky, co si o mně myslí ostatní v reálném světě, bych neměl. Tento argument shrnu tak, že mi to může být jedno, protože ve stroji o tom nebudu vědět.

Na druhý uvedený protiargument mám více osobní reakci. Já nemám velkou potřebu zkoušet úplně nové věci. Nikdy jsem tuto potřebu neměl, přestože tuto námitku někdo může považovat za dobrý důvod, proč se nepřipojit, pro mě to tak není.

Za svým rozhodnutím ze začátku si stále stojím, tedy kdybych měl tu možnost, ke stroji bych se připojil. Mé vyvrácení druhé námitky není tak obecné jako ostatní argumenty, ale pro mě to platí, i když se s tím ostatní nemusí ztotožnit. Každý má ale možnost svého rozhodnutí, které děláme na základě pro nás nejdůležitějších argumentů.

Martin Maláč (kvinta)

Úvod: Michal Večeřa (kvinta)

Stroj na zážitky

Dle mého mínění a zkušeností bych se nenechal připojit ke stroji na zážitky.

Připojit bych se nenechal, protože to není v souladu s mými názory. Myšlenka perfektního světa je sice sladká, ale na konci má hořkou příchuť. Svět, ve kterém žijeme, známe a víme, že ho ovládáme, že máme moc nad svým životem a svými rozhodnutími.

Máme možnost něco změnit. To je něco, bez čeho by můj život neměl smysl. Byl by bez náplně, bez barvy, byl by k ničemu, protože pokud nemůžete něco změnit, pokud je váš příběh napsaný, tak podle mne nestojí za to, ho žít.

Mně myšlenka ovládat svůj život dává smysl vůbec žít, měnit věci, pomáhat ostatním, něco v životě dokázat.

Snad být i dobrým člověkem.

To sice jde i v předem naplánované simulaci, ale vaše rozhodnutí nejsou vaše, vy je nekonáte. Jsou podmíněny jedním momentem, kdy si při plánování vašeho života v simulaci řeknete: „Proč nebýt dobrým člověkem, když to za mne udělá stroj.“

Všichni přece chceme být svobodní, moci si dělat, co chceme, proč tedy utíkat, připojit se a vzdát se té svobody?

Můžete namítnout, že když se připojíte, ztratíte své dosavadní myšlenky a neuvědomujete si, že jste v simulovaném světě, že si znovu myslíte, že jste svobodní a máte moc. Můžete namítnout, že se ve vaší mysli nic nezmění a že svůj život zlepšíte, změníte k lepšímu.

Na to vám řeknu toto. Vy se rozhodujete v tento moment. A v ten moment v realitě, kterou ovlivňujete, se vzdáváte vší své svobody a odevzdáváte se cizí moci, stroji na zážitky.

Vaše mysl si sice v simulaci myslí, že si ovládá svět, ale není tomu tak.

A to jste zavinili vy, vaším ukvapeným rozhodnutím za iluzí lepšího života.

Nechci tímto shazovat kohokoli, kdo by se připojit nechal. Chci jen konstatovat a odvodnit svůj názor, který je podložen hodnotami, jako je svoboda. Řekl bych, že kdo si neváží svobody není dle mého mínění člověk. Tím bych si ale protiřečil s první větou tohoto odstavce.

Na závěr konstatuji, že každý by se měl řídit hlavně sebou, nenechat se ovlivnit názory ostatních, protože každý ví, co je mu drahé a jakými principy se řídí. Pro mne je svoboda věc, bez které život svůj smysl ztrácí.

Radši obětuji možnost příslibu perfektního života za život, který ovlivním. Za život, kde každý dobrý skutek a každá vydařená věc mne utvářejí jako člověka a dávají mi pravé štěstí.

Chvilky utrpení jen zvyšují hodnotu štěstí a radosti, a bez nich by nebyl život reálný.

Jakub Pešl (kvinta)

Dē Mūrō

Vážený čtenáři či vážená čtenářko,

představte si prosím krásný školní den. Sedíte v lavici a do sešitu kreslíte dramatickou scénu Hannibala v druhé punské válce před bránou Říma, nebo se účastníte intenzivní šachové partie proti jednomu z několika extrémně znuzených budoucích držitelů Nobelovy ceny, se kterými ve třídě běžně koexistujete. Jestli je spolužák v tomto stavu srovnatelném s limbem, protože se z přední části třídy ozývá slovo „izopropylbenzen“ dnes už po osmnácté nebo jestli to je kvůli prezentaci z hodiny minulé, kde se sebevědomě prohlásil, že Napoleon se narodil na Kostarice, je těžké říct, ale jedno je jasné. V místnosti se nachází 27 lidí a ani jeden z vás tu nechce být.

V tento velice nespecifický moment zvednete oči od vaší školou nežádané činnosti a zadíváte se na bílou stěnu nad tabulí. Ta stěna vypadá stejně jako vždy. Nic se od včerejšího pobytu v Tartaru nezměnilo. Stěna je bílá a nehybná. Stěna je konstantní. Stěna toho už vydržela víc než vy. Stěna zažila desítky let neplech od stovek studentů. Stěna slyší. Stěna vidí. Stěna možná i cítí, ale stěna hlavně ví.

Stěna ví vše, co kdy kdo v dané místnosti pronesl či udělal. Možná dokonce i ví, co si všichni během dlouhých dnů v lavicích myslí. Nikdo z nás neví, co všechno stěna dokáže. Nikdo z nás neví, čeho je přesně schopna. Nikdo z nás neví, zdali nás má stěna ráda. Nikdo z nás neví, jestli už ji přestává bavit jen stát a naslouchat.

Co uděláme, až stěnu přestane bavit monolog o izopropylbenzenu, který slyší už po čtyřicáté? Jak

se můžeme bránit proti stěně, když nevíme, jak bude útočit? Nebylo by moudré nečekat na útok a zaútočit sami? Z neznámého plyne strach, a o stěně nad tabulí nevíme nic. Celou dobu o ní hovořím za předpokladu, že je to jen stěna nad tabulí, ale ona pokračuje i za tabulí a pod tabulí.

Kde stěna opravdu končí? Co všechno je pod kontrolou stěny? Má stěna plány na autoritativní vládu nad lidmi, kteří ji desetiletí ignorují? Končí hranice její ambice hranicemi České republiky? Je pro obnovení Československého státu? Plánuje se inspirovat vašim nákresem Hannibala a obnovit Římskou říši?

My nic nevíme. My jakožto nejvyspělejší forma života, kterou známe, nic nevíme. My se jen bojíme... Možná se bojím jenom já... Možná se ani nebojím... Já miluji stěny! Ano to je ono, já jsem vděčný stěnám! Já se jich nebojím, jen je dostatečně neznám! Stěny jsou skvělé, a kdybychom se navzájem poznali, určitě bychom byli skvělí přátelé!

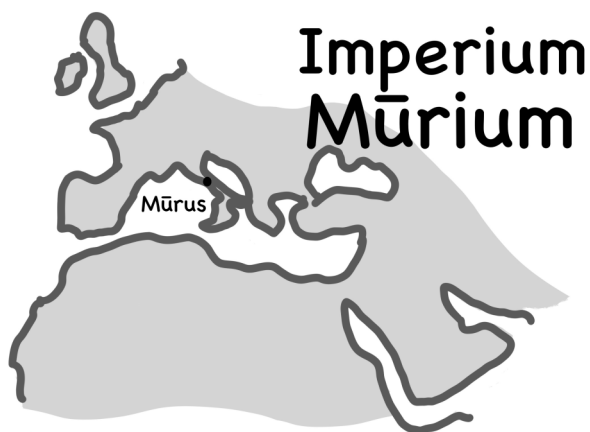
Ale přesto se mi to nějak nezdá. Co když ta stěna je přece jen stěna? Není ani přítel, ani nepřítel. Je to pouhá stěna z cihel a malty omítnutá bílou barvou. Stěna mě neslyší ani nevidí. Já ji nazpět nemiluji. Já nikoho nemiluji. Já sedím a přemýšlím o tom, jak budu psát článek tak absurdní, že zbytek redakce PORGazeenu mě kolektivně doporučí na psychiatrickou léčbu, jen abych dokázal, že toho jsem schopen. Vše, co dělám, je sobecké a někomu škodlivé. Má existence s sebou na svět přináší zbytečnou bolest. Stěna sebenehybnější toho denně dělá víc dobrého než já. Já jsem zlo.

A pak jste tu vy. Vzpomínáte si, na začátek článku, když jsem vám nakázal, abyste si představili onu situaci ve vaší třídě? Víte vůbec, jak jsme společně dostali do těchto míst? Přece jsme začali šachovou partií mezi Hannibalem a Alfredem Nobel. Nebo to bylo naopak? Co na tom sejde? Víte to? Víte? Vítæ. Vítæ non habet significātiōnem.

Přeji krásný zbytek dne,

Miša Večeřovic

Michal Večeřa (kvinta)



Vánoční klasiky

Vánoční, a ještě k tomu výroční číslo Porgazeenu, není vůbec nic obvyklého. Když jsem se dozvěděla o výjimečnosti tohoto vydání, bylo mi hned jasné, že musím něco nevšedního vnést i do své (a určitě i té vaší) oblíbené rubriky, Hudebního Vokna. A jelikož můj první nápad o vánoční hudbě ztroskotat u skutečnosti, že existují asi tak dva vánoční hity, které dokážu tolerovat, tak připlula idea o hudbě z vánočních filmů a tradičních pohádek. Pro mě, jakožto velkého milovníka hudby a filmů, jsou Vánoce svátkem nekonečného sledování mých oblíbených snímků stejně jako rodinné pohody.

První film, z něhož písničky běžně poslouchám i mimo dobu vánoční, je Šíleně smutná princezna.

Tento film považuji obecně za klenot českých pohádek. Příběh, obsazení, kostýmy... snad všechny aspekty tohoto snímku jsou skvělé. A jeho hudba? Ta je dle mého názoru na Šíleně smutné princezně snad to nejlepší. Protagonisté ztvárnění Helenou Vondráčkovou a Václavem Neckářem mají ve filmu nemálo naprostých hitů, které by člověk v běžné pohádce jen tak nenašel. Mým naprostým favoritem z celého filmu je Slza z tváře padá, ale celý soundtrack pohádky je bez chyby.

Obecně nejsem velikým fanouškem zahraničních vánočních filmů, ale Láska nebeská je jednou z vzácných výjimek. Jeho hudbu oceňuji hlavně kvůli naprostému bangeru postavy Billyho Macka, Christmas Is All Around. Tahle vyhořelá popová hvězdička se snaží znovu dostat do záře reflektorů s novým vánočním hitem, i když sám Billy svátky nesnáší. Výsledkem je písnička, která si získala nejen hitparády, ale i srdce diváků Lásky nebeské.

Nebyl by to článek o vánoční filmové hudbě bez zmínky Tří oříšků pro Popelku. Bez doko-

nalé hudby Karla Svobody by tahle pohádka rozhodně nebyla taková, jakou ji známe. Ať už to je na královském bále, nebo na zasněžené pláni, orchestrální hudba se v Popelce dokonale hodí ke každé scéně.

Vánočních filmů a pohádek s dobrou hudbou je na tenhle článek více než dost. Kdybych měla psát o všech svých oblíbených, nestačilo by mi celé číslo. Doufám, že jsem vás alespoň trochu naladila do té správné vánoční nálady. Svátky už klepou na dveře a já věřím, že se na dvoutýdenní filmový maraton těšíte stejně jako já. A kdo ví, třeba budete tenhle rok u svých oblíbených snímků vnímat hudbu trochu více. Veselé Vánoce!

Lucie Emrová (septima)



Rozhovor s novými učiteli



Michaela
Svěráková



Robin
Pech

Jak se vám tu líbí?

MS: Líbí se mi tu moc, možná i více, než jsem čekala. Trochu jsem se toho bála, nevěděla jsem úplně, co od toho čekat, celé je to nové prostředí. Mile mě to překvapilo.

RP: Líbí se mi zde velmi, nejvíce tvůrčí prostředí a nasazení kolegů i studentů a studentek.

Učil/a jste někde před PORGem?

MS: Učila jsem na vysoké škole, na mé fakultě, velmi specializované předměty. Učila jsem fyzikální praktika, úvod do fyziky elementárních částic atd. Nebyla to obecná fyzika a zároveň jsou to mnohem starší studenti.

RP: Paralelně s výukou na gymnáziu Nad Štolou jsem působil také v univerzitním nebo akademickém prostředí. To platí i teď, tedy vedle PORGu mám ještě další akademickou činnost.

Máte nějakou takzvanou bestie ze sborovny?

MS: Já si myslím, že celá naše přírodovědná sekce je mezi sebou sympatická, jsem moc ráda, že mě kolegyně mezi sebe přijaly tak vřele a že se jich mohu doptávat úplně na cokoli.

RP: S kolegy se samozřejmě poznáváme, s některými jsme se měli příležitost poznat více a s některými méně.

Už si pamatujete jména?

MS: Bojím se říct, že skoro vůbec, ale mám pocit, že je to tak. Z každé třídy si jich pamatuji tak pět a více se bojím přiznat, abych pak nezjistila, že to tak není. Pomalu, ale jistě se však učím

RP: Rozhodně si je nepamatuji všechna, ale řekl bych, že valnou většinu ano.

Čím jste chtěl/a být, když jste byla malá?

MS: Tato odpověď nebude příliš zajímavá, učitelkou jsem chtěla být už od školky. Chvíli jsem chtěla být archeolog, jenže mi došlo, že se tím pojí spousta prachu, což by se mi nelíbilo. Představovala jsem si sice, jak někde v poušti se štětečkem vyhrabávám mumii, ovšem uvědomila jsem si, že by to pro mě nebylo, a vrátila se zpátky k fyzice.

RP: To si nevybavím, možná jsem chtěl být hokejistou.

Vy jste hrál lední hokej na nějaké vyšší úrovni? Hrajete ho stále?

RP: Ano, ale už ho nehraji.

Jak jste se dostal/a k učení?

MS: Já se k učení dostala spíše přes fakultu, ne vědeckou skupinu. Chtěla jsem si vyzkoušet předměty, kterými jsem prošla, i z druhé strany, jaké je to naopak předávat, v praktikách se snažit zachránit, když se něco pokazí, a tak. Také jsem hodně propagovala vědu, pořádala různé kroužky pro děti na základních školách a tábory. Tam sice fyzika byla ve velmi zjednodušené formě, ale stále to bylo předávání fyziky a moc mě to bavilo. Tyto dvě věci se takto spojily uprostřed, kroužky základní školy a vysoká škola, a vzniklo z toho gymnázium PORG.

RP: Odpověděl bych obdobně jako do časopisu na ŠVP: dovedly mě k tomu životní okolnosti.

Máte nějaký životní vzor?

MS: Životní vzor mám asi určitě, je možné, že i více než jednoho, na koho teď však často vzpomínám je jeden z mých bývalých a hodně oblíbených učitelů fyziky, kterého jsem potkala, když jsem byla na gymnáziu. Učil způsobem, který se mi velmi líbil. Snažil se nás zaujmout, a když jsme měli otázku, snažil se odpovědět co nejvíce.

RP: To je velmi těžká otázka. Musel bych o tom více uvažovat.

Co rád/a děláte ve svém volném čase?

MS: Ráda konzumuji kulturu skoro ve všech formách. Ráda poslouchám hudbu, chodím do divadla i do kina, čtu knížky, všechno možné.

RP: Volného času mám poměrně málo a pokud ho mám, rád ho trávím s rodinou.

Máte nějakou oblíbenou knihu?

MS: To je velmi těžká otázka, budu mít dvě odpovědi. První z nich je ne knížka, ale celá série od Terryho Pratchetta: Úžasné zeměplochy. Na těchto knihách jsem vyrostla a zároveň bych řekla, že ve mně podněcovaly zájem o fantasy a celkově o to mít představivost. Souvisí s tím i druhá knížka, tu jsem četla nedávno, byl to Problém tří těles. Nejprve jsem tedy narazila na seriál, ovšem rozhodla jsem se přečíst si i knihu.

RP: Odpovím tak, jak asi někteří očekávají: moje oblíbená kniha je Kritika čistého rozumu od Immanuela Kanta.

Máte nějaký oblíbený film?

MS: První mě napadá Grand hotel Budapešť.

RP: Oblíbený film by byl Úplné zatmění od režisérky Agnieszky Hollandové.

Máte nějaký neobvyklý talent nebo koníček?

MS: Nemyslím si. Lehce neobvyklé, ne však pro vás, je, že jsem v mládí lezla na stěně. Pak jsem však jednou sama sobě udělala monokl při slézání a od té doby to šlo z kopce.

Zkoušela jste lézt i skálu?

Zkoušela jsem pár skal, ale asi se na to moc bojím, tak jsem se pak vždy vracela dovnitř na nějaký boulder. Pak jsem ale zjistila, že jsem šikovnější v lezení nahoru než dolů a že i cesta dolů je poměrně důležitá, a ne vždycky se mi povedla tak, jak jsem chtěla, takže jsem pak zůstávala u kultury.

Máte doma nějaké zvíře?

Mám doma kocourka Filípka, je mu 18 a je to mé zlatíčko, které mě provází už od základní školy. Našel si nás on sám, jednou přišel k mé mamince do práce a ona mu dala něco malého ze svačiny. Já pak mamku přemluvila, odvezli jsme si ho domů a od té doby je můj.

Blíží se Vánoce, co vy a tradice?

MS: Vlastně si ani neuvědomuji, jestli tradice dodržuji, ale Vánoce jako takové mám velice ráda. Mou zásadní tradicí je, že potřebuji mít svítíčka vyvěšená ve všech oknech, co nejdříve to jde, protože mi přináší velkou radost se na ně koukat. Také hodně pečú cukroví, pečeme ho v rodině celá léta, vždy se u toho sejdeme. Pro mě to tedy není o specifických tradicích, ale o tom, že se jako rodina sejdeme a máme radost, že jsme spolu.

RP: Řekl bych to takto. Snažím se pro sebe najít smysl tradičních vánočních rituálů. Jinými slovy: jenom opakovat to, co se dělá a dělalo dříve, mi přijde málo. Proto říkám, že se snažím najít smysl v těch tradicích, což ale znamená, že ho musím hledat, nepovažuji ho za daný. Doma samozřejmě Vánoce slavíme, ale musel jsem si ke smyslu tohoto svátku najít vlastní cestu.

P.S. Nováčků je letos ve sborovně více a my jsme na ně nezapomněli. Na pokračování rozhovorů se můžete těšit v příštím čísle!

Ubožáci v izolaci

Denně hledá korelaci,
pokládá to za svou práci.
Kauzalitu v konverzaci
zatlouká, až rozum ztrácí.
Tvrdí, že maj' kecy tací,
co se s prázdnou domů vrací.

Stěžují si na inflaci,
což je vede k izolaci.
Za takových spekulací
provádí svou demonstraci;
že všichni jsou ubožáci,
co jen škodí populaci.

Eliška Palušová (septima)

Samet na PORGu

Úvodník 1.

Ať už jste Pražáci, nebo mimopražští, jistě vás neminula každoroční sedmnáctilistopadová tlačení na Národní třídě. Tato tlačení, neboli Korzo Národní, nám již 12. rokem připomíná události (nejen) z roku 1989 a dává nám možnost oslavit svobodu a demokracii.

Právě Korzo Národní bylo prvním projektem nevládní organizace Díky, že můžem (DŽM). Organizace se v průběhu let rozrostla a nyní stojí za skoro 30 projekty, jež nás po celý rok vzdělávají a baví. Jedním z nich je Samet na školách, což je festival, který pořádají výhradně studenti pro studenty. DŽM na svých stránkách nabízí škálu programů a workshopů, jež si organizátoři mohou na svůj festival objednat.

Fantazii se ale meze nekladou, takže pokud mají studenti vlastní nápady, jak spolužáky zabavit (vlastní přednášející, nebo tematické hry a soutěže), mohou je klidně zrealizovat. Po řádné komunikaci s vedením školy může být akce uskutečněna.

Ještě než se vrhneme na reportáž z našeho festivalu, ohromím vás číslem 567, což je počet škol, co uspořádaly Samet na školách. Doufám, že v této statistice PORG zůstane i nadále a že toto číslo bude stále růst, takže pokud máte kamarády na střední, co se ještě nezapojili, pobídněte je; aspoň přijdou o den školy!

Eliška Palušová (septima)

Úvodník 2.

V PORGánském podání měl Sametový festival podobu různorodých programů. Pro kvartu až oktávu to byla například návštěva Národní galerie, jež zahrnovala výstavu Architektura všem 1956-89 a krátké pojednání o brutalismu zpracované studenty samotnými. Dále také workshop Hledání rovnováhy v holešovickém DOXu či film dle studentské ankety promítaný v naší aule (výhercem se staly Pelíšky od rež. Jana Hřebejka). V odpoledních akcích převládaly přednášky. V oktávě jste mohli zastihnout PhDr. Lovaše – Listopad 1989 – společné dílo disidentů a komunistů. V aule nás svou přednáškou velmi zaujala Anna Chlebina – Bolševická emigrace – osudy Rusů prchajících ze SSSR v první polovině 20. stol.

Pro primu až tercii měl den podobu filmové aktivity a historické procházky, o nichž se můžete více dočíst v recenzích našich sekundánů.

Očima nižšího gymplu se nám totiž samet otevírá i v jiných obzorech.

Během obědové přestávky jsme se všichni sešli v prostorách auly a přilehlých schodišť, pobavili se nad hrnkem teplého čaje a za hlasu krásně nadvicových písní tandemem p.p. Talácko a p.p. Fišerová společně s hudebníky z řad studentů. Potkat jste mohli výtvarnou dílnu v režii p.p. Bačové a našich výtvarníků, sametovou kavárnu i tematické hry.

Doufáme, že se nám podařilo vytvořit na PORGu atmosféru tak, abychom si společně připomněli a oslavili svátek svobody a demokracie, ať už má pro vás jakékoliv podoby. Moc děkujeme za účast, a hlavně nezapomeňte s trochou lásky v srdci zapálit svíčku, bavit se, mluvit, tvořit... <3

Anežka Julia Peimer (oktáva)

Očima sekundánů

Dnes, 18. listopadu, jsme měli ve škole Sametový festival. Ráno jsem přišla do školy a měli jsme krásně tematicky vyzdobenou školu. Potom, co jsem přišla, mě odvedli do třídy septimy, kde jsme se usadili a rozdělili nás do skupinek a rozdělili nám témata, na která jsme se měli soustředit během filmu. Cca v 9:00 jsme se začali dívat na film 1989: Z deníku Ivany A. Měl asi hodinu a byl natočený podle deníku osmnáctileté dívky Ivany Andělové. Popisoval celou revoluci a jak ji prožívala ona. Potom jsme se vrátili do těch skupinek a bavili jsme se o tom, co jsme postřehli ke svému tématu během filmu. Dále si všechny skupinky navzájem představily svá témata a co o nich ve filmu zjistily. Pak jsme měli po škole rozmístěné různé úkoly, např. poznávání významných osobností. Potom jsme vyrazili s panem profesorem Arnotem na audiowalk. Procházeli jsme si místa významná během revoluce a měli jsme na sobě sluchátka a poslouchali jsme znovu vyprávění, ale tentokrát to bylo vytvořeno jako rozhovory s různými lidmi. Celý den se mi líbil a moc jsem si to užila.

Emma Celerýnová

Den 18.11. tohoto roku nám byl ozvláštněn zajímavým programem. Byla jsem ve skupině, co měla ráno film a odpoledne audiowalk. Film byl z deníku Ivany A., a myslím, že byl tak trochu o ničem (něco vím, něco jsme se učili atd.). Diskuze byla taky docela nuda, teda aspoň podle mě. Pak bylo zpívání, a to bylo v pohodě. Audiowalk byl za mě zajímavější, asi proto, že to nebylo jen souvislé povídání, a taky proto, že jsme si ukazovali s p. p. Arnotem místa, kde se děj odehrával. Celkově to bylo zajímavé, ale bylo to hodně na organizaci, a ta v několika místech docela vážla.

Jana Hadáčová



V úterý osmnáctého listopadu proběhl na PORGu pro primu až tercii program spojený s různými workshopy na připomínku sedmnáctého listopadu a sametové revoluce. Program měl dvě části: jedna z nich byla sledování filmu "1989: Z deníku Ivany A." Film je vyprávěný z pohledu středoškolačky a reflektuje rok 1989. Je to zajímavé zpracování, protože starosti běžné dívky jako maturita či zkouška z autoškoly se mísí s jejími názory na listopadové události. Velmi se mi líbily autentické záběry na náměstí zaplněná davy demonstrujících lidí, kteří se v listopadu a zimě sjednotili a rozhodli se převzít osud Československa do vlastních rukou a svrhnout komunistický režim.

K filmu jsme pak měli ve skupinách různé úkoly a o všem jsme si povídali. Pro zájemce byl nachystán výtvarný workshop, kde bylo možné vyrobit si například dobové plakáty nebo potisknout trika.

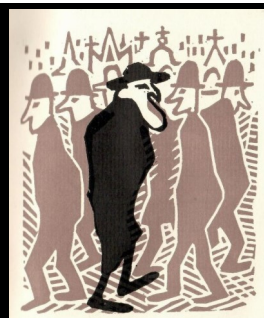
Druhou částí programu byl audiowalk v centru Prahy a výklad pana profesora Arnota. Prošli jsme významná místa a ještě se dozvěděli hodně nového. Audiowalk připravený studenty DAMU se mi zdál velmi povedený, protože byl udělaný jako rozhovor mezi lidmi, kteří se například účastnili demonstrací v roce 1989, nebo naopak byli v zásahu proti demonstrujícím.

Celkově si myslím, že šlo o vydařenou akci, ráda se zase někdy něčeho podobného zúčastním.

Evelína Malá

Překlad povídky

Guillaume Apollinaire: Pražský chodec



Přinášíme překlad vybraných pasáží z povídky Guillaumea Apollinaira *Le passant de Prague* (Pražský chodec). Autor v ní popisuje svoji návštěvu Prahy v březnu roku 1902. Povídka vyšla jako součást knihy *L'Hérésiarque et Compagnie* (Kacíř a spol.) v roce 1910. V originálním textu provází Apollinaira po Praze tajemná postava jménem Isaac Laquedem, tedy legendární Věčný Žid (Ahasver). Vypravěč s ním vede řadu dialogů o jeho původu i putování Evropou. Náš překlad zachycuje jen vybrané části celé povídky, bez těchto rozsáhlejších rozhovorů. Krátká Apollinairova pražská zkušenost se později objevila i v jeho nejslavnějším díle, básnické skladbě *Zone* (Pásmo), kde se v několika verších do města vrací. Za korekturu děkujeme paní profesorce Moe Binar.

V březnu 1902 jsem navštívil Prahu. Přijel jsem z Drážďan. Už v Bodenbachu, kde jsou rakouské celnice, mi chování železničářů ukázalo, že německá strohost se v habsburské říši moc nenosí. Na nádraží jsem se jednoho zaměstnance zeptal na úschovnu, abych si tam mohl uložit kufr. Beze slova mi ho vzal, pak vytáhl z kapsy starý, umaštěný lístek, roztrhl ho na dvě poloviny a jednu mi podal se slovy, ať ji dobře schovám. Ujistil mě, že on si nechá druhou půlku, a že až se oba útržky zase spojí, bude jasné, že zavazadlo patří mně. Na rozloučenou si ještě sundal svůj nepříliš půvabný rakouský čepec. Jakmile jsem vyšel z nádraží Františka Josefa a setřásl dotěrné poskoky s italskou podlézavostí, kteří mi nesrozumitelnou němčinou cosi nabízeli, vydal jsem se do starých, neznámých, zato živých ulic plných nádherných obchodů hledat ubytování, které by odpovídalo mé skromné peněženke.

Dle zvyku, který je sice možná trochu nezdvořilý, nicméně velmi užitečný, když člověk město nezná, jsem se vyptával kolemjdoucích. K mému překvapení prvních pět nerozumělo ani slovo německy, pouze česky. Šestý mě vyslechl, usmál se a odpověděl mi francouzsky:

„Mluvte francouzsky, pane. My Němce nenávidíme ještě víc než Francouzi. Nesnášíme ty, kteří nám chtějí vnucovat svůj jazyk a těžit z našeho průmyslu i z naší země, jež dává všechno: víno, uhlí, drahé kameny i kovy – všechno kromě soli. V Praze se mluví jenom česky. Budete-li ale mluvit francouzsky, ti, kdo vám porozumí, vám vždy rádi odpoví.“ Doporučil mi hotel v ulici Na Poříčí a na závěr mě ujistil o svých sympatiích k Francii.

Pár dní předtím Paříž slavila sté výročí narození Victora Huga a mezi hosty byla i delegace pražských hodnostářů. Člověk by řekl, že projevy českých sympatií byly pouhou zdvořilostí, ale nebylo tomu tak. Po zdech visely nádherné plakáty oznamující české překlady Hugových románů a výlohy knihkupectví vypadaly jako malá bibliografická muzea na jeho počest. Na sklech výloh byly nalepené výstřižky z pařížských novin popisující návštěvu pražského starosty a Sokolů. Teprve potom jsem se dozvěděl, že „Sokol“ znamená gymnasta, dodnes však přemýšlím nad tím, co měla gymnastika s celou věcí společného.

Ale podívejte se! Tu máme Rynk nebo Place de Grève. V tomto kostele se nachází hrobka astronoma Tycha de Braheho, kázal tu mistr Jan Hus a na zdech jsou stále vidět otisky dělových koulí z dob třicetileté a sedmileté války.

Ztichli jsme, vešli do kostela a prohlédli si jej, načež jsme zamířili ke staroměstskému orloji, abychom si poslechli zvony odbíjející každou hodinu. Smrtka tahala za šňůru a zvonila kývajíc hlavou ze strany na stranu. I ostatní postavy se kývaly, zatímco kohout mával křídly a otevřenými dvířky procházelo dvanáct apoštolů, kteří netečně pozorovali ulici pod nimi. Poté, co jsme navštívili bezútěšnou věznici jménem Špinka, jsme si prošli Židovské město, v němž se vyjímalo mnoho výloh se staromódními oděvy, všelijakým šrotem a dalšími bezejmennými věcmi. Řezníci porcovali telata. Nějaké ženy v kozačkách kamsi pospíchaly. Zarmoucení Židé procházeli kolem a byli snadno poznatelní díky svým roztrhaným šatům. Děti na sebe hulákaly buď česky, nebo nějakým hebrejským žargonem. Zašli jsme pak ještě s pokrývkou hlavy do prastaré synagogy, kam ženy během obřadů nechodí vůbec a pozorují je skrz malé okénko. Tato synagoga působila dojmem hrobky, kde dřímá zahalený svitek pergamenu – obdivuhodná Tóra. Laquedem z hodin na radnici Židovského města vyčetl, že jsou tři hodiny. Byly na nich vyznačeny hebrejské číslice a tikaly proti směru klasických hodinových ručiček. Přešli jsme přes Vltavu po Karlově mostě, kde byl kdysi svatý Jan Nepomucký, mučedník, který položil život za zachování zpovědního tajemství, vhozen do řeky. Z tohoto mostu zdobeného zbožnými sochami jsme měli nádherný výhled na Vltavu, ostrov zvaný Sofiin a vůbec na celou Prahu se všemi jejími kostely a kláštery. Proti nám se tyčily Hradčany a Pražský hrad, v němž se nachází slavný sál, kde proběhla defenestrace, a dále pak katedrála svatého Víta nebo Belvédér – místo děje Schillerovy básně Rukavička.

Navštívili jsme nejprve samotný hrad a jeho majestátní vylidněné sály, poté katedrálu, kde jsou královské hrobky, a také stříbrný relikvíář svatého Jana z Nepomuku. V kapli, kde probíhaly korunovace českých králů a kde se odehrálo umučení svatého knížete Václava, si Laquedem povšimnul pouze toho, že zdi byly posety drahokamy – acháty a ametysty. Na jeden takový ametyst ukázal prstem.

„Podívejte se do středu, tyto spletné prasklinky zobrazují tvář s ohnivýma a šílenýma očima. Říká se, že je to posmrtná maska Napoleona.“

Chvilí jsem se na to zadíval, načež jsem zděšený ustoupil zpět.

„Vždyť to je má vlastní tvář, s očima propadlýma, ponurýma a žárlivýma!“

A byla to pravda. Doted' tam je, ten můj bolestný portrét, blízko bronzových dveří, kde visí kruh, jež držel svatý Václav v momentě, kdy byl zamordován. Museli jsme odejít. Byl jsem celý bledý a nešťastný z toho, že jsem viděl sám sebe jakožto šílence, kterým se tak bojím stát se.

Vstoupili jsme do hostince, kde hrála muzika. Byl tam jeden houslista, druhý muž držel tamburínu, buben a triangel a třetí hrál na jakési harmonium s dvěma malými klávesami připevněnými nad měchy. Tito tři hudebníci společně vyluzovali přímo d'ábelský zvuk a náramně dobře doprovázeli chuť guláše na paprice, brambor s kmínem, chleba s makovými semínky a hořké plzně, kterou nám přinesli. Laquedem jedl vestoje procházej se po místnosti. Muzikanti zahráli vždycky jednu skladbu a poté prosili o příspěvek. Mezitím se sál začal zaplňovat hrdelními hlasy hostitelů, všichni to byli Češi s kulatou hlavou a obličejem a s nosem nahoru. Laquedem naschvál mluvil česky. Viděl jsem, že v jednu chvíli ukázal směrem ke mně. Ostatní se na mě zadívali, načež mi přišli potřást rukou a pokoušejíce se o francouzštinu vypravili ze sebe něco jako: „Ad' šije Frantsie!“. Začala se ozývat Marseillaisa.

Hospodu jsme nechali hospodou a přešli přes velké obdélníkové náměstí zvané Wenzelplatz, Viehmarkt, Rossmarkt nebo prostě a jednoduše Václavské. Bylo deset hodin. Ve světle pouličních lamp postávaly ženy, které nás, když jsme procházeli, česky šepotem zvaly k sobě. Laquedem mě zavedl až do Židovského města se slovy:

„Jen počkejte, a uvidíte, že každý dům se se západem slunce promění na nevěstinec.“

A taky že ano.

PERLY SVINÍ(M)

Huliciusová

AH: Když zadám do vyhledávání „pes“, vyjede mi polovina fotek mé čivavy, a když zadám „kočka“, tak my vyjede ta druhá.

MA: A když zadáš „hnusnej pes“, tak ti vyjedou všechny!

Djiboghlian

je začátek listopadu a nikdo neodpovídá na otázky ohledně víkendu

JK: A jaký byl váš víkend?

CD: No tak já jsem se měla dobře. Nesnáším úklid, a tak když jsem tenhle víkend doma uklidila, řekla jsem si, že to je byl úklid vánoční. Takže teď se mám fakt dobře!

Hudson

thinking out loud

DH: A group of crows is a murder. Are two crows together an attempted murder?

DH: I was once correcting a test and it was 67 % and I went „haha, 6-7“.

DH: My brain has been rotted by being at this god damn school.

Janichová

MJ: Je to taková teda kanón opravdu, no.

rozebíráme kratom

MJ: No já jsem zrovna teď viděla, jak nějaký chlapec v kavárně ten kratom zákazníkovi do pití přimíchal.

LJ: A nebyla to matcha?

MJ: A to je taky zelený prášek?

MJ: Na druhou hodinu na chemii přijd'te do pavilonu, já připravím nějaký alkoholy.

MV: Paní profesorko pálenku z housek jste už viděla?

MJ: No z housek sice ne, ale na VŠCHT kamarád páčil ze starého chleba.

Roleček

MJ zaklepe na dveře

MJ: nenechala jsem tu klíče?

AR: claves, klíče jsou claves

AR: „Vždycky když opisujete, na to je snad nějaký zákon, dokonce by na to někdo mohl udělat výzkum a získat doktorát, tak to opišete špatně.“

AR: „Vy jste chytří, akorát stupidní.“

AR: Mobily totiž způsobují demenci. Přijdete domů a rodiče vám řeknou: „Františku, ty takhle z profilu vypadáš trochu víc dementní než dřív.“ A vy řeknete: „No jo, já při hodině latiny koukal do mobilu.“ A rodiče budou naštvaní na mě a budou křičet: „Cože?! Za tohle toho učitele platíme? Tak to nám vraťte školné!“ Školné vám nevrátíme, ale já budu vypadat jako debil.

AR: Jsem váš dobře placený sluha.

AR: Kdo bude zlobit, bude mít příště hodinovou prezentaci.

ŠB (*vtipkuje*): V latině?

AR: No, samozřejmě, že v latině!

Průvodce na Kuku: Nejvíce ceněná je lehkomyšlnost. Ta totiž opravdu vypadá, jako by v hlavě neměla jedinou myšlenku a jen tak si běhá po louce.

AR: Původně měla ještě v té ruce mobil.

(*před testem*)

AR: Žádný strach, nechvějte se ani příčně ani podélně.

AR: A co si přejete k Vánocům? A neříkejte, že mobil...

AR: Představte si, že si teď někteří lidé pletou Plinia mladšího a Plinia staršího. A dokonce, že si pletou Katona mladšího a Katona staršího. To si myslím, že už je na zbavení svéprávnosti.

Arnot

mapa Evropy před 1. sv. válkou

MA: Všimněte si, že Německo sousedí s Ruskem. Putinův mokrej sen...

MA: Lebensraum. Tak Leben je život a Raum? Co nám to připomíná?

JK: Room?

MA: RUM? Rum je život, tak to jo.

o situaci v Evropě v roce 1914

MA: Mohli byste mě vzít za slovo a říct, že poslední válka byla na Balkáně. Balkánský boje byly strašlivý... Ale kde je Balkán?

MA: Toufar skončil v Chotěboři na gymnáziu, on se v Havl. Brodě setkal s matikářem, to byl takový profesor Janich. I když se za něj třídní hodně přimlouval, musel nakonec přestoupit.

proč MK není ve škole

FM: No on si prý na švp s liškou intenzivně podíval do očí.

MA: A otázkou je, jak je na tom ta liška.

MA: Já jsem zasloužilý otec tří dětí, ale nesmí křičet. Šup hlavičku pod vodičku.

MA: Ve většině jazyků se stačí naučit 30 znaků a můžete si přečíst noviny. Zda tomu budete rozumět, je věc druhá. Ale aspoň v Blesku se tomu porozumět dá.

Kubcová

LK: Ale bačkora, jaká bačkora? Však bačkoru po vás nikdo nehází.

(o stromech)

LK: Jak to funguje?

VK: To je jako když drakovi useknete hlavu!

LK: PŘESNĚ TAK

Svěráková

MS: Učím sedm tříd a všechno po nich musím opravovat, někdy dokonce i dvakrát.

MS: Máte žlutou kartu, za červenou bude černý puntík.

VK: Můžu jít vystřídat?

MK: Můžeš jít střídat za dveře.

MS: Jó, ano, to je vyhoštění z hodiny, za to jsou taky nějaký puntíky.

MS: Asi jsem si nikdy nedělala tier list po jmenování nuly.

MK: Vojta je zaseklej v minulosti.

MS: No, a vy jste zase zaseklej v jiný hodi-ně, tak si podejte ruce a běžte domů.

Fišerová

KF: Nejlepší kamarádka není to, kdo si myslíte, že to je, ale je to jednotková kružnice!

tipujeme výsledek a VM měla nejlepší tip

KF: Tak Verča vyhrála nic!

KF: Kvocient z anglického quotient. Jak se to řekne česky?

BH: Kvocient.

KF: Ale Bene, zkuste to říct spíš nějak obroz-necky.

po tom, co se KF nepovede odsunout interaktivní tabuli stranou

KF: V prosinci přijedou Japonci se podívat, jak tady používáme technologie. Si budeme muset nacvičit nějakou scénku.

KF: Dneska už jsme unavení. Já jsem nestihla poledního šlofíka, tak jsem si místo toho koupila dort. Nedá se nic dělat.

Valášek

MV: No dřív mužům po padesátce... Už mně byste vlastně mohli říkat velebný kmete. Teda ženám velebná kmetko asi radši ne.

MV: „Dan taky začínal od pika, teda, od píky“.

MV: Ten konec nemůže být vyspoilerovatelnější, než že ho prostě propálíme podobně jako George propálil hlavu Lennieho.

MV: Dejte tomu pár měsíců a Elon Musk taky bude honit Donalda po amerických prériích v cybertrucku.

MV: Ted' mě napadá, že kdo z vás propadne alkoholu, bude také takovým novodobým Prometheem. Chtěli jste přinést oheň a nebylo vám porozuměno.

Oktáva ft. Vítězslav Nezval: Zpěv míru

V roce 1950 vydal Vítězslav Nezval rozsáhlou agitační poemu Zpěv míru, v listopadu 2025 připsal každý z oktávánů při hodině češtiny jednu sloku; publikujeme první dvě sloky Nezvalovy, zbylé jsou oktávánské.

Aby byl člověk dlouho živ,
aby měl pastýř hojnost mléka
a rybám nevytekla řeka
v mé vesničce a kdekoliv,
zpívám zpěv míru.

Aby tvé dítě nebledlo
při pohledu na velké ptáky
a netřáslo se před vojáky,
kdykoliv něco provedlo,
zpívám zpěv míru.

Aby měl rolník z čeho žít
a mohl obdělávat pole,
jako když horník kope v dole
a nikdo mu to nemoh vzít,
zpívám zpěv míru.

Aby to listí na zemi,
které sám podzim dolů shodil,
jako by kamenem dohodil,
pod nohou nesklouzlo mi,
zpívám zpěv míru.

Aby ten sen, co dlouho snil
praotec Čech, jenž v hlíně čeká:
Slovánů svornost dávnověká,
v tento čas se nám vyplnil,
zpívám zpěv míru.

Aby se dítě dlouho smálo
a školáci byli radostní,
že do prázdnin zbývá tolik dní.
To aby nám slunce přálo,
zpívám zpěv míru.

Aby dítě nemuselo plakat,
aby mu tátu nesežrala válka,
jak mouchu vážka spolkla.
Aby si mohlo hezky skákat,
zpívám zpěv míru.

Aby se v klidu nadechnout
mohl každý člověk,
a i v této temné době
do hlubin nemohl spadnout,
zpívám zpěv míru.

Aby se dítě ve sněhu
ještě dál mohlo válet
a rychlých vichřic nálet
nesložil domov do lehu,
zpívám zpěv míru.

Aby se stromy ve větru chvěly,
ptáci hnízdili v korunách a kme-
nech,
na lukách rostlo kvítí a ve stínu
zas mech,
aby zelené lesy životem bujely,
zpívám zpěv míru

Aby vždy hudba nahlas hrála
a muzikanti dobře pili,
aby se všechny noty neztratily,
když pianista listem mává,
zpívám zpěv míru.

Abychom v zimě nevlídné,
kdy sníh padá na polích,
neumrzli v lavicích
a schovali se meluzíně,
zpívám zpěv míru.

Aby město večer spalo,
děti se do peřin zabalily,
pohádky jim rodiče vyprávěli,
v poklidu si hovělo,
zpívám zpěv míru.

Aby lidé mohli žít
podle svého uvážení,
aby každé potěšení
mohli všichni navždy mít,
zpívám zpěv míru.

Aby bylo dosti úrody,
pole plody dalo
a nikdo neměl málo,
 pryč s chmurnými bludy,
zpívám zpěv míru.

Aby z hrnců tekla kaše
a děti neměly hlad,
jen ve zlém snu snad
bychom přišli o jídlo naše,
zpívám zpěv míru

Aby budoucnost měla smysl,
mladík se přitom nezbláznil,
svou mysl večer vyprázdnil
a pracoval dál pro průmysl,
zpívám zpěv míru.

Aby se u nás ve škole
neučilo tak beze smyslu,
naše zoo byla plná syslů
a už nám nelezli na pole,
zpívám zpěv míru.

Aby lesy, pole, družstva,
z práce naší dávaly nám plody
a my si užívali ty hody,
jež máme z práce našeho mužstva,
zpívám zpěv míru.

Aby již přijímačky za námi byly
a otevřely se nám nové obzory.
Abychom překonali všechny mordory
a nabrali jsme nové síly,
zpívám zpěv míru.

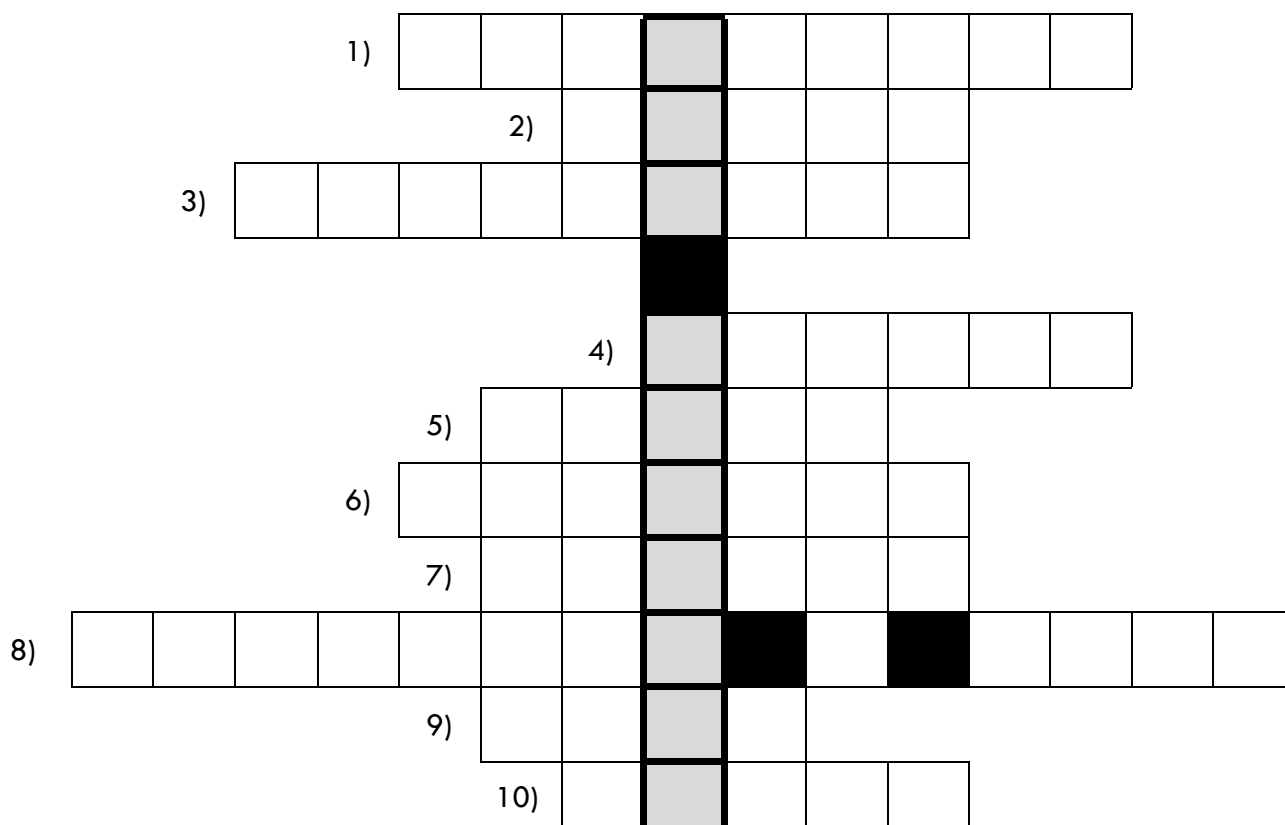
Aby lišky a jezevci
z českých lesů neodešli,
cizích vojáků se nezlekli,
tak proto já přeci
zpívám zpěv míru.

Aby se obraz doby nezalíbil
kacířům lidské morálky
a naplnilo se to, co slíbil
duch elity, i s korálky,
zpívám zpěv míru

Aby se všechna pole
ve svitu slunce zlatě třpytila,
a louky hladily chodidla
po těžké práci v dole,
zpívám zpěv míru.

Po každém gala přichází kalba

Letošní maturitní ples se neodbytně blíží... A s ním samozřejmě přichází také After! Chceš zjistit, kde se tato party celebrit bude konat? Stačí jen vyluštit křížovku!



1. Na maturitním plese proběhne VOLBA ____
ROKU

2. Který oktaván je proslulý svým smíchem, který
nechybí v žádné hodině? (hint: výborně vaří)

3. V jakém národním domě se bude konat letoš-
ní maturák?

4. Kterou firmou se pro svůj úspěch nechala
uplatit Justí?

5. Jak se jmenuje banger, kterým se proslavil
Štěpán?

6. Jaký název nese letošní maturák?

7. Za který nápoj utratili oktaváni na výletě do
Říma v septimě nejvíc peněz? (hint: oranžová)

8. Kteří dva oktaváni již čtvrtým rokem marně
usilují o řád bílého slona? (hint: zpěvák a nepo
baby)

9. Na třídní výlet jeli loni oktaváni na ____?
(hint: všichni byli úplně promočení)

10. Když slyšíš ____, víš, že oktavánský pan
profesor třídní ukončil hodinu

Tajenka:

Na After utíkej hned z plesu do: _____

Kalba začíná hned po půlnoci, více info již brzy na ig a fb **@porgples**

Kristián Doležal (oktáva)

Ztráta nitě

Neumět psát – prý – jen je pověra.

Slova řinoucí se z mého pera

nekorespondují s těmi v mé hlavě.

A s tím je problém právě.

Vprostřed verše ztrácím nit

a chytám ji až po napsání tečky.

Strofy táhnou se jak nevěst bílé vlečky

k oltáři svatebnímu

a můj holý shluk rýmů

snad zcela pozbyl cenu.

Eliška Palušová (septima)

Porgazeen 90, časopis vydávaný studenty a studentkami PORGu Libeň

Redakce: Šimon Bortlík, Matyáš Brázda, Emma Celerýnová, Kristián Doležal, Antonín Drlík, Lucie Emrová, Agáta Ferienc, Jana Hadáčová, Julie Kozmíková, Štěpán Linhart, Evelína Malá, Martin Maláč, Emma Marušková, Filip Nielsen, Eliška Palušová, Anežka Julia Peimer, Mikuláš Peroutka, Jakub Pešl, Lukáš Stanovský, Michal Večeřa, Edita Volešová, Vojtěch Voska

Sběrači perel: Berta Bašta, Matyáš Brázda, Antonín Drlík, Julie Kozmíková

Ilustrace: Michal Večeřa

Fotografie: Edgar David, Barbora Vítovcová

Titulní strana: Barbora Valeriánová

Šéfredaktorka: Julie Kozmíková

Sazba a grafická úprava: Klára Peroutková, Anežka Procházková, Julie Trčková

Korektura: Matyáš Brázda, Eliška Palušová

Náš ajťák poradce: Lukáš Stanovský

Ochranný dohled a korektura: Martin Valášek

Adresa: PORGazeen, Lindnerova 3, Praha VIII-Libeň

Ý-mejl: kozmikova@julie@porg.cz

Archiv: porgazeen.cz

Cena: 40 Kč

Porgazeen 90 vyšel v prosinci 2025 v nákladu 120 výtisků.